

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОСЛАВНЕ БРАТСТВО ІМЕНИ
МИТРОПОЛИТА ВАСИЛЯ ЛІПКІВСЬКОГО

НАКАЗИ

ЦЕРКОВНИМ СОБОРАМ І ЦЕРКОВНИМ РАДАМ
УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ
ЦЕРКВИ

видані у м. Києві Всеукраїнською Православною Церковною
Радою в 1927 році

В О Т Е Р Б У Р І С.Ш.А. 1960
diasporiana.org.ua

**УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОСЛАВНЕ БРАТСТВО ІМЕНИ
МИТРОПОЛИТА ВАСИЛЯ ЛІПКІВСЬКОГО**

НАКАЗИ

**УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ
ЦЕРКОВНИМ СОБОРАМ І ЦЕРКОВНИМ РАДАМ**

ЦЕРКВИ

**видані у м. Києві Всеукраїнською Православною Церковною
Радою в 1927 році**

ВОТЕРБУРІ С.Ш.А. 1960

THE UKRAINIAN ORTHODOX BROTHERHOOD IN MEMORY
OF METROPOLITAN VASYL LYPKIWSKY

METROPOLITAN VASYL LYPKIWSKY

INSTRUCTIONS

TO THE CHURCH'S ASSEMBLIES AND THE CHURCH'S
COUNCILS OF THE UKRAINIAN AUTOCEPHAL ORTHODOX
CHURCH, WHICH WERE PUBLISHED AT THE CITY KYIV BY
THE ALLUKRAINIAN ORTHODOX ECCLESIASTICAL COUN-
CIL IN THE YEAR, 1927

ВІД ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКОВНОЇ Р А Д И

В житті й організації нашої Церкви давно вже почувається велика потреба в правилах, наказах, положеннях для керування ріжними галузями церковного життя. Ті канони, що їх утворив Всеукраїнський Церковний Собор 1921 року, потребують розвитку й роз'яснень, бо життя не стоїть на місці й вимагає дальшої канонічної творчості. Провадити цю творчість — це безумовно є завдання Другого Всеукр. Церковного Собору, але підготовчу працю до цього Собору Церква мусить провадити невпино.

Є надія, що Другий Всеукр. Церк. Собор відбудеться ще цього року, і тому підготовча праця до Собору повинна провадитись напружено. Програму Собору вже вироблено (оголошено в 1. кн. часоп. „Церква й Життя”). П'ятим у черві дня Собору поставлено питання про організацію У.А.П.Ц. Найоч. о. Митрополит у цьому питанні зібрав, скомпонував і передав до ВПЦР проект наказів і положень Соборам, Радам і інші проекти організації УАПЦ для доповідів на Соборі. З огляду на важливість цих проектів і потребу довести їх до широких кол Церкви, як для ознайомлення з ними і заважень з приводу них і доповнень до них для розгляду на Соборі, так і для тимчасового до Собору керування ними, де буде потреба, ВПЦРада вирішила в негайний спосіб надрукувати їх в додатках до свого часопису „Церква й Життя” — в „Церковних Вістях”. Хроніку церковного життя буде продовжено після надрукування наказів.

О Г Л А В

П Р О Е К Т У Н А К А З І В Д О Ж И Т Т Я У.А.П.Ц.

1. Передмова до наказів Церковним Соборам і Радам.
 2. Проект церковно-адміністраційного поділу У.А.П.Ц.
 3. Наказ Церковним Соборам У.А.П.Ц.
 4. Наказ Церковним Радам У.А.П.Ц.
 5. Служіння єпископське в У.А.П.Ц.
 6. Служіння пресвітерське в У.А.П.Ц.
 7. Служіння дияконське в У.А.П.Ц. та інших службовців.
 8. Взаємовідносини духовного й церковно-адміністраційного керівництва в У.А.П.Ц.
 - а) Округових Рад і єпископ,
 - б) Парафіяльних Рад і священиків.
 9. Гуртки братерської допомоги парафіяльним Церковним Радам (парафіяльні братства та сестрицтва).
 10. Церковні події в парафії та їх занотовання.
 11. Церковно-освітня справа в У.А.П.Ц. (додаток „Порядок переведення іспитів на священодіячів У.А.П.Ц.
 12. Статут церковного Суду й Судочинства.
 13. Проект церковно-господарчих справ в У.А.П.Ц.
-

П Е Р Е Д М О В А
до наказів Церковним Соборам і Радам
(До п'ятиріччя існування У.А.П.Ц.)

Наша Церква живе вже п'ять літ, і повинна жити, доки життя нашого народу. А для життяожної Церкви необхідні певні норми, певні основи, певні межі, в яких би це життя проходило. Треба зазначити, що наша Церква, ставши на шлях живої творчості, порвавши з незмінністю старих норм церковного життя, ці п'ять літ жила якимсь безпосереднім надхненням, ентузіазом, а не певними законами. Життя нашої Церкви з цього боку нагадувало той первісний хаос, що був при створенні світу, про який сказано, що все було **тоді** невпорядковане й непевне, і тільки Дух Божий над **ним** носився і впорядковував його.

Наша Церква досі тільки й жила почуттям органічної єдності з Головою — Христом — і вірою в животворче керування Ним благодаті Святого Духа, і це почуття назавжди повинне залишитися живою вірою нашої Церкви. Коли Бог керує нами, Він може вводити нас у спокусу, але може й визволяти від лукавого. Але настав час, щоб з вірою в цю єдність вводити життя нашої Церкви, — життя творче й непевнне в своїй суті, — в певні межі, щоб текло воно в певних берегах, само їх утворюючи, само їх змінюючи, але само їх і зміцнюючи.

Головною підвалиною життя й керівництва в нашій Церкві — є всенародня соборноправність, цебто Церква наша керується сама собою, при чому всі окремі члени Церкви, незалежно від їх роду й ступеню церковного служіння в цьому керуванні, мають рівні права. Залишаючись цілком на православному ґрунті в питаннях церковного служіння (**ієпархічних**), наша Церква перша поставила принцип соборноправности в такі необмежені рамці. Досі в православних Церквах соборноправність уживалась тільки в розумінні що-

до вищих керівничих верств у Церкві — єпископів, священства, а за представництво від мирян, від народу вважався вищий державний уряд, а над усім цар, що був дійсним головою Церкви. Народові залишався лише обов'язок підлягати всім вимогам цих керуючих верств Церкви. От через що життя Церкви керувалось тільки цими відокремленими від народу церковними урядовими інституціями й нагадувало собою не живу всенародну течію, а поодиноких, виділених з народу без його волі осіб, розставленіх в порядку урядування, мов ті пляшечки за қазенною печаткою в казенній крамниці, а на нарід накладався лише певний обов'язок — витрачати на них „останню копійку”, як колись було сказано одним з найкращих царських урядовців про горілчану монополію.

Наша Свята Українська Автокефальна Православна Церква повинна зовсім інакше скерувати своє життя. Це життя повинне бути живою всенародньою течією, як наша річка Дніпро, воно повинне захоплювати в себе всі струмки, що течуть із сіл і міст України і, як наш рідний Дніпро, текти в море єднання з усіма Церквами. Саме в цьому природному всенародному русі церковного життя, що пройняте вільним подихом Св. Духа (Іоан 3. 8) і є дійсна животворча благодать, що приводить Церкви й народи до вічного життя та єднання, а не в тих поодиноких пляшечках з „благодаттю”, що штучно утворюються окрім від всенародного життя. Вже тисячу років із усіх Церков іде молитва про єднання, але не тільки цього з'єднання нема, але й ні на один крок до нього не наблизились Церкви... Річ ясна — не було ще дійсного розуміння соборноправности. Хіба можуть злитися, з'єднатися ті пляшечки, що стоять одна коло однієї в казенній крамниці, за қазенною печаткою, хоч би вони й до віку так стояли. Ні, тільки всенародня жива течія церковного життя силою своєю прорве всі перешкоди на шляху прямування до моря й з ним зіллеться. Лише всенародня соборноправність є не тільки єдино правдивий спосіб керування в кожній окремій Христовій громаді, а і єдиний шлях до з'єднання всіх цих громад.

Церква, як громада вірних, є тіло Христове, й вона єднається з своїм Головою — Христом в єдиний спосіб — братерського поєднання в ім'я Христове, за Його словами: „Де два або три зібрани в ім'я Мое, там і Я посеред них.” В справі керування Цервою це братерське поєднання здійснюється, так би мовити, трьома течіями церковного життя: 1) Соборним, на церковних соборах, 2) Церковно-адміністраційним, на Зборах Рад і 3) духовним, пастирським.

Церковні Собори це є одноразовий, надзвичайний голос Церкви, в єднанні з Головою — Христом і Св. Духом, Збори Церковних Рад — це є постійний, органічний голос церковного керівництва за голосом церковних Соборів; духовне керівництво — пастирство — є постійне джерело води Живої, того Божого дару (Іоан 4. 10), що ним живе Церква. Як річка Дніпро, визволившись від зимової смерти, розливається до надзвичайних меж, а потім входить у свої звичайні береги і, таким чином оживившись надзвичайним піднесенням, здобуває собі силу на весь рік для своєї звичайної течії, так і у всенародньо-соборноправній Церкві в певні терміни повинні відбуватися надзвичайні собори, як найбільш повний, найбільш чистий і виразний голос Церкви, об'єднаної з Христом. Як повідь в Дніпрі, ці Собори повинні одноразово виявити всю могутність і волю Церкви її надати її силу для її звичайної течії. Одноразові Церковні Збори це є голос і воля Церкви, це є ті віхи, ті маяки, які дають загальний направок її життю. Але, крім цих маяків, крім цієї поводі, як у річці Дніпрі, так би мовити, між ними й під ними повинно текти життя Церкви в загальних, звичайних своїх берегах, повинна йти звичайна, щоденна керівника церковно-соборна праця. Ця праця переводиться церковними радами, які є представництвом від парафіяльних церковних рад і від рад церковних об'єднань. Ці ради ведуть органічну, періодичну й щоденну працю церковного керування на своїх Зборах, великих і малих, і через президію їх. Нарешті, як для великої поводі, так і для звичайної течії Дніпра дає постійну поживу те таємне джерело, що служить початком і постійним оживленням його, так служіння духовне в Церкві є постійний дар

Божий для Її життя. Таким чином, Собори церковні, що скликаються одноразово в певні терміни, як голос і воля Церкви, збори церковних Рад, що збираються періодично для постійного керування Церквою, що виконують волю Соборів і за їх голосом провадять своє керівництво й духовне керівництво Церквою, як постійне служіння Йї дарами Божої благодаті, що Христос їх дав Церкві, — от ті органи, через які виявляється принцип соборноправности в керівництві нашою Церквою.

В практику нашої Церкви ще з початку її відродження увійшло, що склад церковних Рад,крім парафіяльних, не на Соборах обирається, а складається з представників парафіяльних Рад і їх об'єднань, незалежно від Соборів, а Собори виявляють свою волю, не торкаючись складу Рад, вони лише обирають духовних керівників для Церкви. І Собори, і Церк. Ради, і духовне керівництво є голос Церкви, але Собори є одноразовий, величний своїм надхненням, духовним піднесенням голос усієї Церкви в найбільш містичному єднанні Церкви з Христом. Церк. Ради є органічний, величний своєю постійною працею голос Церкви в особах її представників, що гармонійно єднається з голосом Соборів, а духовне керівництво все покриває голосом Христового благовістя й служінням Христовими дарами всім, де зібрались два чи три в ім'я Христа. І це так і мусить бути: ця ріжноманітність у виявленні соборноправности в нашій Церкві є країцю запорукою повноти її життя: голос Соборів і голос Зборів Рад, в єднанні з духовним керівництвом, не монотонно лунають, а дають певний акорд.

Коли б Собори самі й обирали склад Рад і самі покладали на них ті чи інші обов'язки, самі звільняли їх, коли б, з другого боку, Церковні Ради самі б запрохували духовних керівників, самі й обирали їх, була б небезпека механічності, однomanітності церковного життя. Наш устрій цю небезпеку відхиляє: своїми Зборами Рад, як представництвом від церковних об'єднань, він кладе підвальнини, ставить стовпи будинку, своїми Соборами, як найбільш повним, одноразовим голосом всієї Церкви, робить дах на будинку, своїм духовним

служінням покриває будинок бaneю, як небом, своїми Радами, як дерево листям та віттям, прикрашає його, своїми Соборами підвищує до єднання з чистим повітрям неба, з яким єднають Церкву духовні керівники Гї, обранці церковних Соборів.

На підставі цих міркувань про виявлення всенародньої соборноправності в нашій Церкві, я склав ці проекти наказів-Церковним Соборам і Церковним Радам і проекти положень-про служіння Церкві духовних керівників Гї.

Життя У.А.П.Ц. висуває часто досить пекучі питання про служіння духовних керівників УАПЦ — єпископів, пресвітерів і дияконів, про їх духовний і моральний стан, про взаємовідносини між ними, про їх обов'язки, матеріальне забезпечення й засоби їх духовного керівництва своїми церковними громадами, нарешті, про їх сімейний і громадянський стан. Всі ці питання, залишаючи кожному працівнику повну ініціативу й волю його праці та творчості, в міру сил і благодатних дарів кожного та церковних доручень їм, потребують певного унормовання й усталення так з церковно-ідеологічного боку, як і з боку життєвих державних вимог. Далі, на церковних Соборах всі члени Церкви рівні, всі одностайно роблять спільну працю, ніяких непорозумінь в цій праці ріжких ступенів не може бути. Але не так у щоденній, органічній, постійній праці адміністраційного керівництва, — там, на жаль, виникають непорозуміння і потребують їх попередження. Для цього прикладається проекти взаємовідносин Рад і духовників. Церква є школа життя і освіти. вона всіх завжди повинна вчити й своїм устроєм життя й своїм благовісництвом і своїм спеціальним навчанням щодо знання віри й моралі Християнської взагалі й зосібна освітньої й моральної підготови працівників церковних. Тому прикладаються проекти Братського статуту й церковно-освітньої справи.

Нарешті, сумні випадки ухилення від норм, ідеології й морального стану церковного життя, неминучі в кожній людській організації, вимагають утворення в УАПЦ церковного

суду в його ріжких формах, обсязі діяльности й засобах ви-
правлення винуватих.

До того всього наша Церква, як і кожна земна устано-
ва, потребує певних коштів, певної матеріальної бази для
свого існування, а, значить, і певних організаційних норм і
вказівок щодо церковно-господарчого боку. Але, скільки
має безпосереднє відношення до всіх галузів церковного ке-
рівництва церковно-адміністраційний поділ УАПЦ насампе-
ред, в цій збірці подається проект церковно-адміністрацій-
ного поділу У. А. П. Ц.

З усіх цих міркувань я склав накази й проекти та зібрав
усе, що досі було видане ВПЦР, або спроектоване для унор-
мування внутрішнього життя УАПЦ, а саме: 1) Проект цер-
ковно-адміністраційного поділу УАПЦ, 2) Наказ Церковним
Соборам УАПЦ, 3) Наказ Церковним Радам УАПЦ, 4) Слу-
жіння єпископське в УАПЦ, 5) служіння пресвітерське в УА-
ПЦ, 6) Служіння дияконське та інших службовців в УАПЦ,
7) Взаємовідносини церковно-адміністраційного й духовно-
го керівництва в УАПЦ: а) Округових Рад і єпископів, б)
Парафіяльних Рад і священиків; 8) Проект статуту братсько-
го об'єднання й служіння в УАПЦ, 9) Церковно-освітня спра-
ва в УАПЦ, 10) Статут Церковного Суду, 11) Проект орга-
нізації церковно-господарчої справи в УАПЦ. Безумовно вся
ця збірка є лише початок тої великої, так би мовити, коди-
фікаційної творчості нашої Церкви в галузі церковно-кано-
нічній, яка вимагає не лише певних сил і певного досвіду, а
і постійної перевірки їх життям, постійних відповідних змін,
доповнень, а може й скорочень, пам'ятаючи і, зосібна в цій
галузі творчости, ніколи не забиваючи слова Христового, що
субота для людини, а не людина для суботи.

Митрополит Київський і всієї України
Василь Липківський

П Р О Е К Т

ЦЕРКОВНО-АДМІНІСТРАЦІЙНОГО ПОДІЛУ У.А.П.Ц.

Церковно-адміністраційний поділ УАПЦ в принципі пристосовується до поділу державно-адміністраційного, цебто УАПЦ поділяється на округи й райони. Але, з огляду на деякі особливості церковного керування й стану Церкви, в адміністраційному поділі УАПЦ мусять бути деякі відмінні від державно-адміністраційного поділу.

По-перше, державні райони, в яких дуже мало парафій (1 або 2), звичайно, мусять об'єднуватись в один церковний район, щоб до складу його входило приблизно хоч 10 парафій. По-друге, є цілі округи, в яких дуже мало або зовсім не має парафій. Там кілька округ об'єднуються вкупі й складають з себе нову частину УАПЦ, яку ми назвали КРАЇ. Так, на Харківщині чи Слобожанщині округ є з 10, а парафій по-кищо в усіх округах лише 12. Тому всі ці парафії об'єднуються в Слобожанський Край з Харківською Краєвою Радою й Харківським архиєпископом на чолі. Крім того, є такі частини УАПЦ, які мусять жити своїм окремим життям, напр.: УАПЦ в Сполучених Штатах Америки, в Канаді, на Оренбургщині, на Семиріччі, — незалежно від свого поділу вони мусять складати з себе окремі Краї. Та й на Україні округи, що прагнуть до певних осередків, мабуть, мусять складати з себе окремі краї, напр.: Слобожанщина, Херсонщина, Поділля...

З другого боку, деякі округи в державно-адміністраційних межах містять у собі таку кількість сел і міст, а тому й парафій, яку, згідно з нашими церковними принципами, не може охопити один єпископ і одна Рада. Згідно з нашими принципами єпископського служіння, єпископ може охопити своєю працею не більше як 40-50 і надсилу 60 парафій, щоб міг бути дійсним пастирем, єднатися з життям парафій, а не обернутися в „сановника” старих часів. Він повинен не

менше, як раз на рік одвідати всі пафії, а крім того, персонально входити в життя пафій, одвідувати їх і в радісні моменти роковин, ювілеїв, храмових свят, посвяти храмів, хіротонії священодіячів, і в сумні моменти заколотів у пафіях, непорозумінь, усунення членів причету чи похорону їх.

А крім того, єпископ і по суті свого церковного служіння й складу сучасних обставин мусить мати й свою пафію, бути в ній настоятелем, як єпископи-манахи завжди були настоятелями манастирів, і це не тільки для того, щоб мати певний матеріальний ґрунт для життя, а й для того, щоб на власній пафії здобувати досвід і виховувати себе для церковної праці. Первісна церковна історія, починаючи з св. апостола Якова, першого єпископа єрусалимського, знала лише єпископів, як пафіальних настояителів. Про це виразно кажуть і церковний устрій і церковні канони перших трьох віків, — тому й назва — „єпископ” — і „пресвітер” — часто тоді змішувалась. Є вказівки, що й IV віку, коли єпархії єпископів стали значно збільшуватись за рахунок пафіальних єпископів (так зв. хорєпіскопів) і навіть було постановлено не призначати єпископів у малі міста, — єпископи все таки залишали за своїм настоятельством пафію того міста, де перебували, або об'єднували під своїм настоятельством всі міські пафії. Коли манахи засвоїли собі монополію єпископського служіння, стало загальним правилом аж до останніх часів, що єпископ повинен бути й настоятелем манастиря, в якому він живе. Відірвати єпископа від головного церковного ґрунту — від громади, серед якої він, завжди в історії було явищем неприпустимим, шкідливим для єпископського служіння: є вже докази цього і в короткій історії нашої Церкви.

Та й слова ап. Павла про єпископів, що єпископ повинен добре правити своїм домом, бо коли хто своїм домом не вміє правити, як йому про Церкву Божу дбати, цілком влучно прикладти й до єпископського служіння й в нашій Церкві — коли хто пафії не вміє дати ради, як він може дбати про інші пафії своєї Церкви?

Між тим і тепер є округи (Київська, Уманська, Черкаська, Вінницька та інші), де понад 100 парафій. Є потреба такі округи поділити на частини, з'єднавши в частинах по кілька церковних районів, на чолі з єпископом і Радою. Такі частини округи ми назвали ПОВІТОМ, при чому за тією частиною округи, осередком якої залишилось округове місто (за державним розподілом) залишається й назва церковної округи, але в церковному відношенні і повіт і округа рівнозначні й безпосередньо зносяться з В.П.Ц.Р.

Округовий єпископ і Рада лише допомагають своїм братам і сестрам, повітовим єпископам і Радам, в зносинах з органами влади в окружовому місті, в інформаціях і в майбутньому в деяких спільніх підприємствах (як відкриття школи, книгарні й т. інш.).

В таких же стосунках будуть і Крайові Ради та єпископи до окружових, де їх буде засновано. Ріжниця між церковним районом (в якому теж можуть сполучатись декілька державних) і церковним повітом щодо керування мусить бути та, що церковний район з благовісником знаходитьться до Округи в відношенні підлегlosti, а церковний повіт з єпископом — у відношенні рівностi, братерського сполучення.

А основою всіх поділів, їх коренем є парафія, вона, як те зернятко, вирощує з себе всі інші церковні сполучення. Як у зернятку в потенціяльчому виді є вже всі галузі рослин, так і в парафії сполучено і Церковний Собор, і Церковну Раду, і церковну громаду, і їх священнослужителів. А вже виростаючи з парафії в більші об'єднання, Церква визначає з себе виразно й церковні Собори, й церковні Ради, і всякі наради, як те дерево, про яке сказав Христос: „Царство небесне подібне до зерна гірчичного, що взяв чоловік та й посіяв на ниві своїй. Воно хоч менше від усіх зерен, але як виросте, то буває більше від усякого зілля й стає деревом, так що й птаство небесне злітається й ховається між гіллям його (Матв. 13, 31-32).

Отже, згідно з умовами сучасного церковного життя,

УАПЦ, принципово додержуючись державного поділу, поділяється на такі частини щодо церковно-адміністраційного керування: церковний край, церковна округа, церковний повіт, церковний район, а коренем і зерном усіх є парафія.

В парафії парафіяльний Собор є разом із тим і Великі збори ради і вся громада й духовне керівництво. Він виділяє з себе президію Ради й поширеній склад її та духовних керівників і збирається в міру потреб парафіяльного життя.

В церковному районі теж Районовий Собор є одночасно й великі Збори районової Ради, збирається не менш, як двічі на рік, і виділяє з себе президію, малі Збори та благовісників, а починаючи з повітового об'єднання, уже цілком виразно відзначаються своїм складом і терміном скликання церковні Собори й церковні Ради, їх Великі, Малі Збори та президія з духовним керівництвом-єпископом.

Межі церковних районів, повітів, округ, країв повинні принципово збігатися з державно-адміністраційними межами районів і округ, але встановлюються відповідними церковними Соборами чи Великими Зборами Рад, при чому розмежування країв, округ і повітів затверджується ВПЦР, а районів — Округовими Церковними Радами. Коли ж яка парафія після розмежування захоче перейти з одного церковного об'єднання до другого, це вона може зробити лише після постанови свого церковного Собору, після взаємного порозуміння між зацікавленими в цьому Церковними Радами й згоди їх. Остаточно ж такі питання вирішуються для районів — Округовими Церковними Радами, а для більших об'єднань — ВПЦР.

МИТРОПОЛІТ ВАСИЛЬ ЛІПКІВСЬКИЙ

Н А К А З
ЦЕРКОВНИМ СОБОРАМ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ
ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
Р О З Д І Л I.

1. Українська Автокефальна Православна Церква є всенародньо-соборноправна, цебто вона керується сама собою в органічному єднанні з голововою Церкви, Господом Ісусом Христом, за допомогою животворчої сили Св. Духа.

2. Це таємне єднання з божественним джерелом світла, правди й вічного життя Українська Автокефальна Православна Церква виявляє на своїх Соборах з представників усієї Церкви, згідно з словами Христа: „де збереться двоє або троє в ім’я Мое, там і Я серед них” (Матв. 18, 20, пор. Діяння 4, 29-30, Рим. 12, 4-5).

3. Українська Автокефальна Православна Церква складається як тіло з членів — з окремих складових частин, з’єднаних в одно Христове тіло єдністю віри, надії й любові до Христа, повнотою благодаті Св. Духа й спільністю взаємної любові, братерства і народнього християнського життя.

4. Основною складовою частиною УАПЦ є церква парафіяльна — парафія, далі а) церква Районова, як об’єднання кількох парафіяльних церков, б) церква Округова, як об’єднання кількох районових церков і нарешті в) Українська Автокефальна Православна Церква, як сполучення всіх вірних членів її і їх об’єднань. Тому й Собори УАПЦ можуть бути парафіяльні, Районові, Округові та Всеукраїнські.

П р п м і т к а. В разі потреби й вимог життя можуть бути й інші церковні об’єднання і Соборні сполучення, за порозумінням з відповідними вищими керівними органами УАПЦ і з ВПЦР.

5. Всі члени Української Автокефальної Православної Церкви на церковних Соборах користуються рівними правами голосу і участі в вирішенні всіх церковних справ, згідно з духом Христового навчання (Марк. 10, 42-45) і навчанням апостольським (І Петр. 5, 1-4, Кор. 12, 12-27, Кол. 2, 18-19) незалежно від роду і ступеню тих служінь, в яких вони працюють у Церкві.

6. Голос Собору виявляє найповніше волю представленої ним Церкви і через те ухвали Собору мають найвищий авторитет і силу для всіх органів і членів тієї Церкви.

7. Всі члени Собору мають уповноваження тільки для даного Собору. З закриттям Собору їх уповноваження кінчаться.

8. Місцем Церковного Собору повинен бути храм і праця церковного Собору повинна вважатись, як теж богослужіння, на якому замість молитов та обрядів Церква відбуває важливу службу Божу — впорядкування та піднесення свого церковного життя. Тому на церковний Собор повинно дзвонити в один дзвін, принаймні з пів години, як на службу Божу, а на початок Собору годиться подзвонити у всі дзвони, як на початок служби Божої. Храм повинен бути прибраний, як на свято. Взагалі, Церковний Собор повинен бути так обставлений, щоб видно було, що це є зібрання в ім'я Христового, і так ведений, щоб відчувається, що Христос серед цього.

9. Церковні Собори можуть бути звичайні — в певні терміни, і надзвичайні. Надзвичайні Собори скликаються з приводу надзвичайних випадків у житті Церкви Церковними Радами.

10. Бути присутніми на Соборах дозволяється й стороннім, але вони повинні додержувати порядку. За бажанням більшості Собору, під час вирішення деяких питань, стогонні повинні залишити Собор.

11. Кожний Собор визначає територіальні межі своєї Церкви в братерськім порозумінні з іншими церквами.

12. Церковні Собори в тій церкві, серед якої вони відбуваються, повинні викликати найбільше виявлення братерства й членів Собору, що прибувають, треба приймати як дорогих рідних гостей цієї Церкви, і окремі члени Церкви повинні вважати за службу Богові і обов'язок братерства — дати їм і їх худобі притулок і поживу, а ще краще, щоб згідно з Діяннями (2, 46), для всіх членів Собору влаштовувалась загальна церковна трапеза, щоб дні Собору були святом християнського братерства для всієї Церкви і для всіх, що прибули.

Р О З Д I Л II.

Всеукраїнський Православний Церковний Собор

1. Всеукраїнському Православному Церковному Соборові належитьвища законодавча, керівнича, судова й доглядча влада в Українській Автокефальній Православній Церкві. Він є символ і виразник єдності цієї Церкви й орган єднання з іншими Церквами для утворення єдиної Вселенської Церкви.

2 Всеукраїнський Православний Церковний Собор збирається через кожні п'ять літ у жовтні, але може збиратись і частіше, і в інші терміни, як вимагає того життя Церкви.

3. До складу Собору входять: 1) Митрополит і всі єпископи УАПЦ, що провадять єпископське служіння, 2) Пленум Всеукраїнської Православної Церковної Ради того складу, 3) Зожної Округової Церкви — 12 душ, 4) Церковногромадські діячі, в кількості не більш від 12, яких участь у Всеукраїнському Православному Церковному Соборі ВПЦР визнає за корисну, 5) Церковні діячі, яких сам Собор визнає за корисне запросити до свого складу, 6) від парафій м. Києва 3 представники і від усіх округових міст — по 2 представники, 7) кооптовані члени Підготовчої до Собору Комісії (не члени Ради) з дорадчим голосом.

П р и м і т к а . Ті церковні об'єднання, які ВПЦР візває за рівноправчії в перковною Округою, дають окреме представництво, відповідно до кіль-

костя парафій, рахуючи, приблизно, від 60 параф. повне представництво.

4. Всю підготовчу працю щодо вироблення та розроблення питань на Всеукраїнському Православному Церковному Соборі виконує ВПЦР, яка має в своєму складі постійну комісію в справі підготовки до Всеукраїнського Церковного Собору, як з членів Ради, так і з кооптованих для цього осіб.

5. Чергу дня Собору складає передсоборна комісія весь час від одного Собору до другого, а також і збирає матеріали щодо вирішення питань на Соборі і на кожних Великих Зборах ВПЦР доповідає, які питання вже відкладено до Собору і які матеріали вже є для вирішення цих питань і про це Церква повинна бути широко освідомлена.

6. Не біжче як за три місяці до скликання Собору передсоборна Комісія остаточно виробляє чергу дня Собору, збирає і приводить до системи всі матеріали щодо вирішення питань, призначає доповідачів і після остаточного затвердження ВПЦР черга дня Собору розсилається по всіх Округових Церковних Радах для оповіщення всіх парафій.

7. Округові Церковні Ради в певні терміни скликають передсоборні парафіяльні Собори, згідно з наказом Парафіяльним Соборам, на яких зачитується черга дня Всеукраїнського Церковного Собору та обираються зожної парафії на Округовий Собор по 3 представники: один з духовництва і два з мирян.

П р и м і т к а 1. Своїм представникам на Округовий Собор парафіяльні Собори можуть давати свої накази (листовно) і вносити свої питання, а також можуть вирішувати питання й свого парафіяльного започинку.

П р и м і т к а 2. Парафіяльна Церковна Рада колективу з обраних делегатів на Округовий Собор видає мандат, згідно з 10 п. цього наказу.

8. Округовий Церковний Собор збирається на підставі наказу Округовим Соборам і обирає на Всеукраїнський Церковний Собор 12 представників, не більше 4 від духовництва й не менш 8 від мирян.

9. Обраним представникам на Всеукраїнський Церков-

ний Собор Округовий Собор дає інструкції і накази відносно питань на Соборі та вирішення їх, а також може й нові питання піднести. Все це повинне бути подане листовно.

П р и м і т к а 1. Представник Округової Церковної Ради бере з собою на Собор протоколи про обрання представників і всі матеріали щодо Собору, які є в Округовій Церковній Раді.

П р и м і т к а 2. Інструкції й накази видаються членам Всеукраїнського Собору від Округового Церковного Собору не як постанови, а як побажання, незалежно від яких члени керуються в розв'язанні питань на Соборі власним сумлінням і почуттям волі Божої в її виявників — Всеукраїнським Церковним Собором.

П р и м і т к а 3. Округовий Церковний Собор може й свої питання виставити в листовій формі, і своїх доповідачів, і подати до Передсоборної Комісії ВПЦР або до Президії Всеукраїнського Церковного Собору, а також може вирішати питання й свого округового значення.

10. Округова Церковна Рада зараз після Собору видає обраним членам Собору мандати на Всеукраїнський Церковний Собор такого змісту: (така то) Округова Церковна Рада цим свідчить, що пред'явника цього, парафіяніна (ім'я церкви) парафії, села (такого то), (такої то) церковної округи, (такого то) церковного повіту, (ім'я, по батькові й прізвище та літа), постановою (такого то) Округового Церковного Собору, що відбувся в м. (такого то числа і року) обрано на представника від Окр. Церк. Собору до Всеукраїнського Церковного Собору, що має відбутися в м. ... (такого то числа і року). Підписи Голови й Секретаря Окр. Церк. Р.

П р и м і т к а . Крім того мандату, престівники, що приїжджають на Всеукраїнський Церковний Собор, повинні мати з собою і документи, що їх вимагає Державна влада від тих, що приїжджають.

11. Всеукраїнська Церковна Рада повинна своєчасно виконати всі формальності з державного боку щодо Собору, подбати про належну підготовку храму, в якому відбуватиметься Собор, про помешкання для членів і, по можливості, про харчування їх.

12. Відповідні кошти на переїзд і утримання членів Всеукраїнського Церковного Собору складають всі парафії Округи.

13. На видатки для скликання Собору і для його переведення ВПЦРада в своєму кошторисі, що виконують Округові Церковні Ради, повинна щорічно додавати пакт: на Всеукраїнський Церковний Собор.

14. Для піклування про всякі господарчі справи на Соборі і господарчу підготовку до нього ВПЦР обирає з своїх членів господарчу комісію в складі не менш трьох осіб. Під час Собору ця комісія може бути підсиlena ще й членами Собору в кількості, яку визнає за потрібну Собор.

15. Не ближче, як за три дні до Собору, мандатна Комісія ВПЦР, що обрана Радою в складі не менше 3-х осіб, починає в помешканні ВПЦР перевірку мандатів і реєстрацію представників, що прибувають на Собор, користуючи з наперед заготовлених бланків, по округах відбирає в них мандати, а замість них видає членські квитки.

16. Собор починається урочистою службою Божою, на якій, бажано, щоб усі члени Всеукраїнського Церковного Собору запричастились Св. Таїн, і молебнем перед початком Собору.

П р и м і т к а . На Собор запрошуються, як гости, представники інших Церков.

17. Всеукраїнський Церковний Собор починається промовою Митрополита Київського і всієї України, і закликом на його Божого благословенства. Після чого Голова ВПЦРади, або один із членів, за уповноваженням ВПЦРади, в разі відсутності Голови, відкриває Всеукраїнський Церковний Собор, після чого Собор приступає до обрання Президії Собору в складі Голови, двох Заступників його, дійсних і почесних членів Президії і Секретаріату в кількості, яку визнає за потрібне Собор; цим починається перша — організаційна частина Собору.

18. Пропозиції, як про склад Президії й про окремих членів її, так і про кількість їх, подають члени Собору записками. На підставі цих записок пропозиції ставляться на голосування і одвертим голосуванням стверджуються.

П р и м і т к а. За вимогою не менше 12-ти членів Собору вибори Голови Собору та Президії переводяться закріплюючими голосуваннями.

19. Перше питання, яке Собор вирішує, це те, чи визнає він себе за дійсний Всеукраїнський Церковний Собор, і коли нема заперечень щодо малої кількості членів, що прибули, або інших, — Собор стверджує сам себе, коли ж є заперечення або мала кількість тих, що прибули, Собор відкладається на добу і через добу остаточно стверджує себе при всякій кількості прибулих, абсолютною більшістю тих, що прибули, або, в протилежному разі, Собор відкладається. Ніякого іншого ствердження Собор не потребує.

20. Після самовизнання Собор вислухує привітання від представників Церкви і гостей (коли будуть бажаючі вітати), затверджує чергу дня, обирає Комісії, які потрібні для вирішення всіх питань Собору (доповідь у цій справі подає передсоборна комісія) і обов'язково мандатну для перевірки мандатів і поповнює господарчу, а також намічає термін пленарних засідань, які так розкладаються, щоб дати можливість працювати Комісіям.

П р и м і т к а 1. Кожна Комісія поміж себе обирає голову й секретаря, які є доповідачами на пленарних засіданнях Собору.

П р и м і т к а 2. Мандатна Комісія повинна в найскорший час розглянути мандати й доповісти Соборові про його склад. Коли в кого з членів, що прибули, нема відповідного мандату, Собор має право затвердити його членом Собору персонально.

21. Крім комісій, під час Собору, з відома його, можуть утворюватись наради з єпископів, священиків, дияконів, голов Рад, скарбників і т. ін. в справі підготовки до вирішення питань Собору, чи в питаннях свого служіння, чи перегляду канонів попередніх Соборів і змін в них і т. інше.

П р и м і т к а. Постанови цих нарад, за ухвалю Собору, можуть бути поставлені на чергу дня, або передані до відповідної Комісії.

22. Після закінчення організації Собору починається друга частина Собору — інформаційна. Перш за все Всеукраїнська Православна Церковна Рада через свого доповідача й співдоповідачів подає звіт про стан УАПЦеркви, за

час від попереднього Собору, і про діяльність Ради за той же час та фінансовий звіт її (звіт в листовній формі).

П р и м і т к а 1. Митрополит, як обранець Собору, подає Соборові звіт (листовний) про свою діяльність і духовний стан УАПЦ за той час.

П р и м і т к а 2. В доповнення до звіту ВПЦР, коли Собор визнає за потрібне, можуть виступати, як співдоповідачі, представники з місць — від окремих країв і округ — єпископи чи члени Рад, а в разі потреби їх окремі члени Собору з листовними доповідями.

23. Постановами з приводу інформацій та побажаннями Соборові закінчується друга інформаційна частина Собору.

24. Потім починається третя частина — канонічна. Голова Передсоборної Комісії доповідає, які питання за весь час набралися для вирішення Собором, як провадилася підготовча праця до вирішення цих питань, як ці питання поділено між Комісіями, і встановлюється, за його пропозицією, порядок доповідів Комісій.

25. За встановленим порядком кожна Комісія через свою доповідача доповідає справу (в разі потреби, за вирішенням Комісії, виступає її співдоповідач) і вносить на обговорення Собору вироблений у Комісії проект постанови.

26. Коли справа всім ясна і промовців нема, то проект постанови ставиться на голосування й вирішується одвертим голосуванням.

27. Коли справа обговорюється, то промовці, які бажають говорити, подають про це записки до Президії, записуються в чергу Головою Собору й промовляють за чергою.

28. Коли надходить пропозиція про припинення обговорення, або про обмеження промовців у часі, Голова Собору повинен цю пропозицію зараз внести на вирішення Собору. Вирішення провадиться одвертим голосуванням.

П р и м і т к а . Пропозиції про припинення дебатів, чи обмеження їх часом теж подають в записках до Президії.

29. Після закінчення дискусії проект постанови Комісії

ставиться на голосування, коли ж поступили ще інші проекти, то вони зачитуються перед голосуванням проекту Комісії й ставляться на голосування після проголосування проекту Комісії. Коли до проектів постанови робляться доповнення, вони проголосовуються окремо.

30. Замість дискусій, за ухвалою Собору, заслухуються по одній або по дві промови „за” та „проти” проекту резолюції й після цього справа ставиться на голосування.

31. Перед самим голосуванням бажаючим дається слово щодо голосування. Бажаючим дається слово для запитання і на відповідь, при чому нічого, крім цієї мети, говорити не дозволяється. Зараз після голосування дається слово для спростовування в персональних справах, коли такого слова просять.

П р и м і т к а. За листовою пропозицією не менше 12-ти членів Собору, справу треба вирішати закритим голосуванням.

32. Весь час засідань Голова Собору і вся Президія стежить за тишею й порядком, закликаючи до спокою в разі його порушення. Голова має право припинити промовця, коли він говорить не по суті або негідно Соборові, може позбавити його слова. Ніяких зауважень або вигуків з місць чи суперечок з Головою або між собою на засіданнях не дозволяється.

33. Коли Голова Собору виступає як промовець, він теж вписується в чергу і на час промови передає головування заступникові.

34. Коли на Соборі виникає питання про обрання Митрополита, то ці вибори переводяться закритим голосуванням, спочатку записками називаються кандидати, потім тих кандидатів, що виявляють згоду на голосування, обговорюють в їх відсутності й записками чи іншим закритим способом обирають.

П р и м і т к а. Кандидатом може бути чи священнослужитель чи вірний, що здобув собі пошану попереднім служінням Церкви.

35. За обраного визнається той, що одержав не менш 2/3 голосів присутніх членів Собору.

36. Коли ні один кандидат цієї кількості не збере, то вибори переносяться на наступний день, коли ж і тоді не буде такої більшості, то тоді вважається за обраного той, хто одержить абсолютну більшість.

П р и м і т к а 1. Коли декілька кандидатів на підставі п. п. 35, 36 одержать рівну кількість голосів, то тоді вони тягнуть жеребки.

П р и м і т к а 2. Коли обраний не єпископ, він на Соборі ж і висвячується.

37. Звільнення Митрополита від праці переводиться теж на Всеукраїнському Церковному Соборі після заяви його самого або не менше 12-ти членів Собору, або з пропозиції ВПЦР після обговорення й вияснення його, коли він присутній на Соборі. Звільнення переводиться закритим голосуванням абсолютною більшістю.

38. Останніми на Соборі вирішуються справи судові й біжучі.

39. Для розв'язання справ судових (в порядку помилування після ствердження присуду Вищого Церковного Суду Великими Зборами ВПЦРади) Собор обирає окрему Судову Комісію, яка докладає справи Соборові, від якого залежить остаточне затвердження присуду чи помилування.

40. Протоколи Собору складаються можливо повніше або й стенографічно. Всі постанови Собору редактуються Президією, а ті, що мають канонічне значіння, виписуються окремо з назвою: „Канони такого то Собору УАПЦ” і після надрукування розсилаються по всіх парафіях, а також і до Церков інших народів.

41. По вирішенні всіх справ Собор закривається й закінчується вдячним молебнем.

42. В праці Собору перерви бути не повинно, коли ж Собор припинить свою працю, не вирішивши всіх питань, то для вирішення їх або скликається позачергово другий Со-

бор, або вони залишаються до найближчого чергового Собору, або Собор доручає їх вирішення Всеукраїнській Православній Церковній Раді.

43. З закінченням Собору закінчується й уповноваження всіх членів його. Під час же переведення Собору позбавляти права члена Собору може лише та церква, яка йому це право надала, і в виключних випадках сам Собор більшістю 2/3 голосів.

РОЗДІЛ III.

Крайовий Церковний Собор

1. Крайовий Церковний Собор євищий церковний орган церковного краю, виявник волі Української Крайової Церкви, як частини УАПЦ.

2. Крайовий Церковний Собор збирається не менше як через 5 років перед Всеукраїнським Православним Церковним Собором, але за бажанням церкви може збиратись і частіше, може бути зібраний екстренно.

3. Підготовчу працю до цього Собору провадить постійна Передсоборна Комісія, яка повинна бути в складі Крайової Церковної Ради й працює відповідно з пактами 4, 5, 6 В. Ц. Собору. Не більше, як за місяць до Собору чергу дня його Крайова Церковна Рада надсилає до Всеукраїнської Православної Церковної Ради.

4. До складу Собору входять: 1) Пленум Крайової Церковної Ради цього року, 2) представники від Округових Рад по 2, 3) всі єпископи краю, 4) обрані представники від кожного церковного району по 1 з духовництва й по 2 з мирян, 5) від парафій краївого міста по 3 представники та від окружового міста по 1 представникові, 6) церковно-громадські діячі, на запрошення Крайової Церковної Ради, яких праця корисна на Соборі, не більше за 6, 7) Митрополит або його заступник, 8) представництво від ВПЦР (не більше від 3-х), 9) члени Всеукраїнського Церковного Собору, обрані

від округ (коли Крайовий Собор збирається як підготовчий до Всеукраїнського Церковного Собору).

5. Вся праця Крайового Церковного Собору провадиться відповідно з пактами наказу Всеукраїнському Православному Церковні Соборові, в повному єднанні з духом і канонами та принципами УАПЦ.

6. Митрополит чи його заступник, коли він є присутній на Соборі, благословляє Собор.

7. Крайовий Собор починається промовою архиєпископа краю. Після чого Голова Ради Крайової або один із членів, за уповноваженням Крайової Ради через відсутність Голови, відкриває Собор, після чого Собор приступає до обрання Президії в тій кількості, яку він визначить сам.

8. Митрополит і представник ВПЦР на Соборі робить доповідь про загальний стан УАПЦ і про діяльність Всеукраїнської Православної Церковної Ради.

9. Собор ставить першим питанням про визнання своєї правомочності, і коли ні з чийого боку нема заперечень, розпочинає працю.

10. Коли є заперечення проти визнання Собору за правомочний з боку Митрополита чи представника ВПЦР, чи з боку членів, заслуховуються мотиви заперечення й справа про визнання Собору вирішується абсолютною більшістю членів, що прибули.

11. Взагалі, представники ВПЦР і Митрополит, беручи участь у праці Собору, в голосованні користуються рівними правами з усіма членами Собору і в питаннях, поставлених на вирішення Собору, можуть вносити свої зауваження й заперечення. В такім разі обговорення цих питань, після заслухання мотивів заперечення, відкладаються на умовний час і після перерви вже ці питання вирішуються остаточно абсолютною більшістю присутніх членів.

12. В справі догматичних, канонічних і інших питань, що

вимагають остаточного вирішення Всеукраїнського Православного Церковного Собору, Крайовий Церковний Собор повинен додержуватись єдності з Всеукраїнськими Православними Церковними Соборами, але в розвиток їх може внести ті чи інші побажання, які бере на увагу Комісія в справі скликання Всеукр. Церк. Собору при ВПЦР.

П р и м і т к а. В разі негайної гутреби ці зміни, після затвердження ВПЦР, можна ввести в практику, як тимчасові, до ухвал В. Ц. Собору.

13. Протоколи Собору в копії надсилаються до ВПЦР для відома, затвердження й відповідних висновків у загальній праці.

П р и м і т к а. ВПЦР не може не стверджувати тих ухвал Собору, які не суперечать канонам УАПЦ, коли визнає Собор за канонічний.

14. Собор не може вважатись за канонічний: а) коли вибори на нього переведено не згідно з наказом, б) коли не прибуде ні один представник з більшості округ в краю й, в) коли про Собор і чергу дня його не було сповіщено за 2 тижні до Собору Всеукраїнську Православну Церковну Раду, г) коли склад членів, що прибули, різко відходить від принципів УАПЦ, напр., коли духовництва на Соборі більше, ніж мірян.

П р и м і т к а 1. Неприбуття на Собор Митрополита й представників ВПЦР, коли їх своєчасно повідомлено, не є перешкодою до визнання Собору за дійсний.

П р и м і т к а 2. До часу прибуття на Собор представників більшості округ, Собор вважається за параду, але в виключних випадках, коли того вимагає життя, Собор може визнати себе за правомочний і при меншій кількості членів Собору, як зазначено в пактах 10-му, 11-му.

Р О З Д И Л ІУ.

Округовий Церковний Собор

1. Округовий Церковний Собор є вищий керівничий і судовий орган Округової Української Православної Автокефальної Церкви, виявник волі Округової Церкви, як частини всієї Української Автокефальної Православної Церкви.

2. Округовий Церковний Собор збирається в міру потреби і в усякому разі перед Всеукраїнськими і Крайовими Церковними Соборами. Чергу дня Собору та матеріали для вирішення його підготовляє Округова Церковна Рада.

3. До складу Округового Церковного Собору входять:
1) Пленум Округової Церковної Ради, 2) Округовий єпископ,
3. Представники від усіх парафій по 1 від духівництва і по 2 борах, 4) по 1 представнику від Районових Рад, 5) Митрополіт мирян, які обираються на парафіяльних Церковних Соліти чи його заступник і представник Всеукраїнської Православної Церковної Ради, 6) Церковні діячі в кількості не більш 3, участь яких в Соборі визнає за корисну Окр. Церк. Рада, її церк. діячі, яких сам Собор визнає за корисне запрохати до свого складу.

4. Вся праця Округового Церковного Собору провадиться відповідно з наказом Всеукраїнському Церк. Соборові, в повному контакті з духом і канонами У.А.П.Ц.

5. Коли має відбутись на Соборі обрання єпископа її відповідні кандидати, Округова Церковна Рада, надсилаючи чергу дня Собору до Всеукраїнської Церковної Ради, надсилає її список кандидатів на єпископа. Вищі керівничі органи можуть запропонувати її своїх кандидатів до початку Собору.

П р и м і т к а. Кандидатами на Округового єпископа ставляться перш за все священслужителі її вірш з округових діячів і лише в разі їх відсутності виставляються діячі інших округ.

6. На Соборі всі ці кандидатури перевіряються, доповнюються пропозиціями членів Собору, потім кандидатури тих, що виявлять згоду бальотуватися, обговорюються в їх відсутності її таємним голосуванням обирається з них один, який одержить не менше 2/3 голосів присутніх членів Собору.

7. Коли ні один кандидат цієї більшості не збере, то вибори переносять на наступний день, коли ж і тоді не буде такої більшості, то тоді вважається за обраного той, хто одер-

ю

жити абсолютну більшість.

П р и м і т к а 1. Коли декілька кандидатів на підставі пакту 5 і 6 одержать рівну кількість голосів, то тоді вони тягнуть жеребки.

П р и м і т к а 2. Обр. Собор, який обере єпископа, повинен визначити й певне утримання йому, а Окр. Церк. Рада пильнує про ретельну виплату його.

8. Висвята обраного на єпископа (коли він не єпископ) переводиться, як можливо, під час Собору.

9. Звільнення єпископа від праці теж переводиться на Соборі після обговорення, в зв'язку з заявою його самого чи не менш 12 членів Собору, або за пропозицією Митрополита і ВПЦР. Після заслухання пояснення Собор звільняє його, коли він є на Соборі. Звільнення переводиться закритим голосуванням абсолютною більшістю.

10. Округовий Церковний Собор проводить і вибори членів Всеукраїнського Церковного Собору, стверджуючи й обговорюючи або подані списки їх в цілому, або особисто кожного й обирає їх або відкритим, або, згідно з пропозицією не менше 12-ти членів Собору, закритим голосуванням.

11. Собор може висловити свою пошану або догану окремим діячам чи гурткам УАПЦ, чи своєї округи, чого вони, на його думку, заслуговують, а також довір'я чи недовір'я керівничим органам УАПЦ, чи своєї округи.

12. Протоколи Собору в копіях надсилаються для відома, затвердження й відповідних висновків та розпоряджень до Всеукраїнської Церковної Ради, а всім парафіям округи для керівництва й виконання. Участь в Округовому Соборі Митрополита й представників ВПЦР провадиться згідно з п. п. 10 і 11 наказу Крайовому Церк. Соборові.

П р и м і т к а. Церковний повіт, як частина державної округи, що об'єднуєтьсяколо свого єпископа й своєї Церковної Ради, є рівнозначна з Церковною Округовою і тому скликане Собори згідно з наказом Округовому Церковному Соборові.

Р О З Д I Л V.

Районовий Церковний Собор

1. Районовий Церковний Собор — він же є й Великі Збори Районової Церковної Ради — збирається обов'язково 2-чі на рік, посеред Покр. і Микіль. Зборів ВПЦР перед Соборами вищих церковних поєднань, але може в разі потреби збиратись і в надзвичайний спосіб.

2. До складу Собору входять: 1) Пленум Районової Церковної Ради, 2.) по 6 представників з кожної парафії: по 2 від духівництва і 4 від мирян, 3) Округовий єпископ чи його заступник, 4) Представник від Округової Церковної Ради, 5) Церковні діячі, участь яких в Соборі визнає за потрібне Р. Ц. Рада, не більше від 3-х, і представник ВПЦР, коли потребу в цьому визнає ВПЦР.

3. Вся праця цього Собору провадиться згідно з наказами Всеукраїнському, Крайовому й Округовому Соборам, а протоколи його надсилаються для відома, затвердження, відповідних висновків і розпоряджень до Округової Церковної Ради й для відома до Крайової Церковної Ради, а постанови до всіх парафій Району.

4. Районовий Церковний Собор, як обирає, так і звільняє районового благовісника згідно з п.п. 5, 6, 7, 8 і 9 Наказу Округовим Соборам про обрання єпископа.

5. Районовий Церковний Собор, — він же й Великі Збори Районової Церковної Ради, — обирає президію Районової Церковної Ради, в складі, що визначає сам, але не менше, як з трьох осіб: Голови, його Заступника й Секретаря.

6. Відомості про цей Собор, що мають загальне значіння, Округова Церковна Рада подає до ВПЦР.

Р О З Д І Л VI.

Парафіяльний Церковний Собор

1. Парафіяльний Церковний Собор є вищий керівничий орган у всіх галузях парафіяльного церковного життя й єднання з іншими парафіями У.А.П.Ц. Собор збирається в міру потреби і не менш, як двічі на рік: весною і восени, а також для обрання Парафіяльної Ради причету та інших справ, що перевищують компетенцію Церк. Ради.

2. До складу Собору входять: всі парафіяни не молодші від 18 років обох статей, єпископ, представники Районової й Округової Церковних Рад.

П р и м і т к а 1. Відсутність єпископа і представників Округової та Районової Церковних Рад не перешкоджає праці Собору.

П р и м і т к а 2. Оповіщення про термін Собору й про чергу дня робиться в церкві на службі Божій або іншим способом, щоб знала вся парафія, а вищим церковним органам, єпископові, благовісникові, Округовій і Районовій Церковним Радам сповіщається це шаніць, як за 2 тижні до Собору. Коли єпископ чи його представник, чи благовісник і представники Окр. і Район. Рад не прибули, їх певний час чекають і потім занотовують у протоколі про їх неприбуття.

3. Собор провадиться в церкві, починається й кінчається молитвою або службою Божою.

4. Собор визнає себе й переводиться згідно з наказами попереднім Соборам.

5. В разі обрання або звільнення членів причету вибори чи звільнення проводяться згідно з наказом Окр. Церк. Соборові про обрання чи звільнення єпископів. Обраних, як можливо, в парафії урочисто й висвячують. Коли обирається священик, то бажано, щоб першу службу в парафії він відправив з єпископом, щоб єпископ вводив його в парафіяльне служіння.

6. Кандидатів на настоятеля чи диякона виставляють, як члени парафії, так і керівничі органи (Районова чи Округова Ради, чи єпископ, чи священство) до початку Собору.

Кандидатів на члени причету Парафіяльний Собор висуває з-серед своєї громади й лише в разі відсутності з-серед себе достойних священства, запозичає їх в інших громадах.

7. Коли на Соборі поставлено справу про обрання чи звільнення парафіяльного священика або диякона, обов'язкова присутність єпископа або його представника, благовісника й члена Район. Ц. Ради. Без їх присутності вирішення Собором цієї справи не вважається за дійсне.

П р и м і т к а 1. Справа звільнення священика чи диякона переводиться на Соборі за вимогою Парафіяльної Ради, чи не менш від 30 парафіян, або за пропозицією єпископа чи Окр. або Район. Ради, чи братського суду.

П р и м і т к а 2. Обрання чи звільнення членів причету затверджує Окр. Церк. Рада в порозумінні з Район. Церк. Радою.

П р и м і т к а 3. Собор, обравши члена причету, повинен тут же виплатити йому й щомісячне утримання, а Пар. Рада повинна регульно його виконувати.

8. Собор обирає з-серед своїх членів Президію Парафіяльної Церковної Ради в кількості, яку ухвалить самий Собор, терміном на 1 рік, але не менше від 5 осіб: Голови Парафіяльної Ради, його Замісника, Титаря, Скарбника, Писаря й Ревізійну Комісію в складі 3-х осіб.

9. Обрання Голови й усіх членів Президії Парафіяльної Ради провадиться відкритим голосуванням, абсолютною більшістю голосів, також переводиться й обрання членів Малих Зборів Районової Ради й Районового та Округового Церковних Соборів.

10. Крім Президії Парафіяльної Церк. Ради, Парафіяльний Церковний Собор обирає з-серед себе й Пленум Парафіяльної Ради в кількості, яку сам визначить для щомісячних поширеніх Зборів Ради.

11. Парафіяльний Церковний Собор вважається за дійсний, коли на нього прибуде не менше половини парафіян, що їх записано в парафіяльній книзі й вони мають членські картки.

П р и м і т к а 1. Парафіяльна Церковна Рада повинна подбати про заледеніння парафіяльної книги певного зразка, в яку записувати всіх парафіян, що вносять добровільні членські внески на потреби парафії, й видає таким членам членські картки.

П р и м і т к а 2. На Парафіяльному Церковному Соборі обов'язко-ва присутність членів причету й Президії Пар. Церк. Ради.

12. В разі неприбуття на Парафіяльний Церковний Собор зазначененої кількості парафіян (не менше половини), то Парафіяльний Собор відкладається на якийбудь умовний термін і після того, за постановою самого Собору, відбудеться при всякій кількості присутніх. Про термін, на який буде відкладений Собор в разі неприбуття належної кількості парафіян, мусить бути оголошено заздалегідь, цебто про це мусить бути зазначено в самих оповістках про скликання Парафіяльного Церковного Собору.

13 За аморальні вчинки, за відхід від православної віри чи інше Парафіяльний Церковний Собор може виключати парафіян із складу парафії (за пропозицією Парафіяльної Церковної Ради, чи вищих органів, чи з власної ініціативи) й викреслити з церковної книги й відібрати членську картку, про що робиться помітка в парафіяльній книзі. Парафіяльна Церковна Рада виключає і робить помітку в парафіяльній книзі також за смертью чи переходом до іншої парафії, а також вписує тих, що перейшли з іншої парафії й про це докладає найближчому Соборові.

П р и м і т к а 1. Парафіяльна Церковна Рада й члени причету двічі на рік роблять на Парафіяльн. Церк. Соборі звіт про свою діяльність, і Собор висловлює довір'я чи недовір'я.

П р и м і т к а 2. Коли в парафії працюють братства, сестрицтва чи інші церковні гуртки, вони теж повинні двічі на рік давати Соборові звіт про свою діяльність.

Парафіяльний Церковний Собор має право винести постанову про вшанування молебнем чи панаходою чи іншим виявленням пошани церковних діячів чи членів своєї парафії, які цього заслужили, а також винести докір чи інше виявлення осуду тим діячам, що, на думку Собору, цього заслужили.

15. Парафіяльний Собор в певні терміни затверджує гospодарчий звіт за минулий рік і кошторис на майбутній рік.

16. Парафіяльний Церковний Собор починається промовою й закликом на нього Божого благословенства присутнім єпископом або його представником, після чого Голова Парафіяльної Ради або один із членів Ради, як уповноважений Парафіяльної Ради, в разі відсутності Голови, відкриває Собор. Собор приступає до обрання Президії Собору в тій кількості, яку він визначив сам, але не менше, як з трьох осіб: Голови, його Заступника та Писаря.

17. Для Парафіяльного Церк. Собору Парафіяльна Цер. Рада повинна підготувати чергу дня й усі матеріали щодо черги дня й доповіді, а також виконати всі формальності з державного боку.

18. Взагалі Параф. Церк. Собори це є перші основи дійсного виявлення всенародньої соборноправности, тільки на цих Соборах голос всієї Церкви лунає безпосередньо й тому виховання віруючої людности в якнайкращім переведенні цих Соборів в найбільш свідомому, уважному й побожному відношенні до них всіх парафіян, є найпевнішою запорукою в справі переведення дійсної соборноправности і на вищих ступенях У.А.П.Ц.

19. Копії ухвал Парафіяльного Церковного Собори надсилаються до Районової Церк. Ради, яка, розглянувши їх, передає на санкцію Окр. Церк. Ради.

П р и м і т к а . Ухвали Пар. Церк. Собору не можуть бути не стверджені, коли вони не суперечать канонам УАПЦ і коли Собор визнано за дійсний на підставі цього наказу.

НАКАЗ

ЦЕРКОВНИМ РАДАМ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

1. Церковна Рада У.А.П.Ц. це є постійне представництво від парафій і їх об'єднань для постійного організаційного порядкування життям Церкви й задоволення всіх вимог цього життя.
2. Церковна Рада У.А.П.Ц. є керівничим органом Церкви не в розумінні старорежимному й не в розумінні державно-адміністраційному, а розумінні церковному, цебто не в розумінні прав влади в Церкві, а в розумінні обов'язків служіння її.
3. Церковна Рада перш за все є виконавчим органом церковних Соборів і голос Соборів повинна відчувати в своїй діяльності не лише в букві їх канонів, а і в дусі й напрямку їх діянь.
4. Першою й найважливішою працею Ради повинне бути виконання постанов минулого Церковного Собору та підготовча праця до майбутнього.
5. Питання біжучого життя, які виникають в період між одним і другим Собором, що не потребують соборного вирішення, а також вимоги щоденного життя, справи освітні, господарчі, богослужбові та інші виконуються Церковною Радою в спосіб найкорисніший для Церкви і теж в спосіб соборноправности, щоб дати достойний відчит церковному Соборові про свою діяльність в цьому напрямку.
6. Всі члени Церковної Ради мають рівні права голосу на засіданнях. Коли голоси розіб'ються по половині, то справа вважається відхиленою.
7. Єпископи й священики, як обранці Церковних Соборів

рів, увіходять до відповідних Церк. Рад, як почесні Голови їх і їх Президій, найбільш повинні відчувати в своїм сумлінні голос Собору і всіх нахиляти, щоб прислухувались до цього голосу, а в вирішенні справ користуються рівними правами з усіма членами Рад.

8. Ради працюють в складі Президії Великих і Малих Зборів. В складі Президії по можливості щоденно, а терміни праці Великих і Малих Зборів встановлюють вони сами.

9. Рада повинна бути свідомою державних законів про Церкву, виконувати їх і взагалі входити від імені Церкви в зносини з державною владою в справах церковного життя, і всякі ці зносини провадяться тільки Радою чи за її згодою.

10. Так само зносини з вищими церковними керівничими органами від парафій чи їх об'єднань провадяться лише відповідними церковними Радами.

Всеукраїнська Церковна Рада

1. ВПЦР є постійне представництво від церковних об'єднань всієї УАПЦ для постійного порядкування життям всії Церкви й задоволення всіх її вимог, для допомоги всім Церквам і церковним Радам в їх праці для об'єднання й координації цієї праці.

2. Всеукраїнська Церковна Рада є перша служниця У.А. П. Ц., як в цілому, так і в частинах і тільки в такий спосіб — першої служниці вона здобуває собі найбільший авторитет і пошану і визнання її вартости в житті Церкви за словом Христовим: „хто хоче бути з вас перший, — хай буде всім слугою.”

3. ВПЦР є виконавчий орган В. Ц. Собору і тому найбільш важливою працею ВПЦР є виконання постанов В. Ц. Собору і підготовча праця до нового Собору, як в підготуванні питань до Собору, так і в підготуванні скликання Собору, щоб голос його був повним виразником голосу всієї Церкви. Тому в складі ВПЦР повинна постійно працювати передсоборна Комісія, на обов'язку якої є збирати питання

для соборного вирішення й матеріали для цього, виготовляти доповіді, наукові справки і взагалі вести всю підготовчу до Собору працю й широко повідомляти про це людність.

4. Всю свою працю ВПЦР повинна неухильно провадити в спосіб соборноправности, цебто не свій голос диктувати Соборам і церковним Радам, а прислухатися до їхнього голосу і лише послуговувати служінням Христовим тому, щоб цей голос, як на Всеукраїнському, так і на всіх Соборах лунав найбільш повно, виразно, чисто й безсторонньо, та подавати зразок усім церковним Радам працювати в цьому напрямку.

5. Всі питання, які виникають в житті УАПЦ в період міжсоборний, а також ті питання, які не вимагають соборного вирішення, питання освітні, видавничі, господарчі, правничі, керівничі, вказівки, зауваження, поради іншим церковним Радам і окремим працівникам і т. ін. розв'язує ВПЦР в своїй Президії і на своїх Великих і Малих Зборах.

Великі Збори ВПЦРади (Велика Рада)

1. До складу Великих Зборів ВПЦР належать: 1) Митрополит і всі єпископи УАПЦ, що проходять єпископське служіння, 2) Президія ВПЦР. Представники від Округових Церков по 3 члени, а коли кількість парафій у цих Церквах перевищує 30, то по одному ще з кожних 10 парафій. Від округового міста по одному представнику від кожної парафії й від м. Києва по 3 представники від кожної парафії.

П р и м і т к а . ВПЦР може запрохати в дорадчим голосом діячів, яких участь вважатиме за доцільну.

2. Члени ВПЦР обираються на Великих Зборах Округових Рад і Соборах Парафіяльних Церков, а в крайньому разі й на Пленумах відповідних Рад на три роки, при чому щороку 1/3 членів вибуває.

П р и м і т к а 1. Перші два роки члени ВПЦР вибивають по жеребку, а потім за старшинством обрані.

П р и м і т к а 2. Парafіям і Округовим Радам належить право в разі потреби відкликати своїх членів з ВПЦР і замінити їх новими.

3. Негайно після обрання членів ВПЦР в Києві й окружних містах парафіяльні, а в останніх Окр. Церк. Ради видають обраним мандати такого змісту: така то Церк. Рада цим свідчить, що пред'явник цього парафіянин (ім'я церкви) парафії (села) такого то, такої то Церк. округи, ім'я, по батькові, прізвище, таких то літ постановою (такої то Окр. Ради, що відбулася в м.такого то числа й року) обраний на члена ВПЦР протягом триріччя з такого то по такий то рік. Поштова адреса члена. Підписи голови й секретаря Ради.

4. Список членів ВПЦР, що обрані на цих зборах, з копіями їх мандатів негайно надсилаються до ВПЦР, яка веде окрему книгу членів ВПЦР за виробленою формою (ім'я, по батькові, прізвище, літа, село повіт, губернія, поштова адреса, коли й на яких зборах і з якого по який рік обраний).

5. Великі Збори ВПЦР відбуваються двічі на рік після Покрови і після літнього Миколи, тому й звуться Покрівськими та Микільськими. Термін скликання Великих Зборів ВПЦР призначають попередні Збори. Термін скликання Микільських Зборів призначають Покрівські, а термін скликання Покрівських Зборів призначають Микільські.

6. Президія ВПЦР своєчасно виконує формальності з державного боку й не пізніше як за місяць складає чергу дня Зборів і розсилає по округових Церковних Радах, і на цей час кожна Церковна Рада, яка бажає внести свої питання на вирішення Великих Зборів, повинна їх надіслати до ВПЦР.

П р и м і т к а. Всі доповіді черги дня повинні бути листовно подані до ВПЦР або ход тези до них, і всі вони перед внесенням на Великі Збори розглядаються Президією ВПЦР.

7. Президія ВПЦР дбає про помешкання для Зборів, переважно в церкві та про помешкання й по можливості харчування прибулих членів ВПЦР, закликаючи до цього місцевих братів.

8. Не ближче як за три дні до Великих Зборів, Прези-

дія ВПЦР обирає з членів ВПЦР Мандатну Комісію для перевірки мандатів, яка відкриває свою діяльність в канцелярії ВПЦР, а з початку Зборів і на самих Зборах провадить реєстрацію членів, що прибули, і затримує в себе їх мандати, а замість них, на час Зборів видає членські квитки.

П р и м і т к а. Для реєстрації повинно бути виготовлено бланк з розділом УАПЦ на краї окружі й за цим розподілом повинно розподіляти членів.

9. Для підготування помешкання для засідань Великих Зборів, для харчування їх і взагалі для господарчого порядкування на Великих Зборах обирається Президією ВПЦР з членів ВПЦР Господарча Комісія, яка може кооптувати до себе корисних осіб.

10. Великі Збори починаються урочистою службою Божою, про місце, час і день якої повинне бути оповіщення в канцелярії ВПЦР, як і про час початку Зборів.

11. Збори вітає почесний голова ВПЦР промовою й закликом на них Божого благословенства, і Президія ВПЦР, яка є разом з тим і Президією Великих Зборів, при чому за бажанням Зборів Президію може бути поповнено представниками з місць в кількості, яку визначать Збори. Члени Президії розподіляють між собою обов'язки на час Великих Зборів ВПЦР.

12. Після складу Президії Мандатна Комісія повинна зробити доповідь, який повинен бути повний склад членів згідно з списком їх у ВПЦР і про кількість членів, що прибули, і розподіл їх по округах та повітах.

13. Великі Збори вважаються за дійсні, коли прибуде на них не менше 1/3 числа всіх членів Великих Зборів, коли ж до початку Зборів цієї кількості нема, Збори відкладаються на ранок наступного дня й вважаються дійсними при при всякій кількості присутніх.

П р и м і т к а. Великі Збори за бажанням можуть обрати з серед сріб Мандатну Комісію, але можуть задовольнитися її тією, що її обрано Президією ВПЦР.

14. Членів, які не мають відповідного мандату, не може бути допущено на Збори з ухвальним голосом, але персонально Збори можуть запрохати їх до свого складу, коли участь їх вважають за корисну для справи, з дорадчим голосом.

15. Час своєї щоденної праці встановлюють самі Великі Збори.

16. Першим питанням на Зборах, звичайно, є інформації з місць. Ці інформації дають представники Округових Церковних Рад за виробленою Президією ВПЦР і завчасно розісланою програмою.

Примітка 1. Доповіді мусять бути (хоч у скороченому виді) листовіні, заслухані Окр. Ц. Р., вона ж повинна на місці обрати доповідачів.

Примітка 2. Коли з округи не може бути ні один представник, заліт за цією формою треба своєчасно подати до ВПЦР поштою або через представника Кр. ЦР, чи сусідньої округи й його зачитується на Зборах.

17. Ухвала з приводу інформацій виноситься в формі побажань, констатування фактів і відповідних постанов.

18. Після інформації з місць Президія ВПЦР дає звіт про стан УАПЦ за півріччя і про діяльність свою та Малої Ради за програмою, що ухвалена Президією.

Примітка. Доповідь подає в листовій формі голова чи секретар Президії ВПЦР. Співдоповідачами виступають члени Президії.

19. По цих звітах складається резолюція в формі зауважень щодо діяльності Президії й Малої Ради, побажань і констатування фактів.

20. Окрему доповідь дає Передсоборна Комісія, докладаючи, які питання вже відкладено на чергу дня до Собору попередніми Великими Зборами ВПЦР, які тепер мусять бути поставлені питання для Собору, які зібрано матеріали для їх вирішення і т. ін.

21. Виконання черги дня провадиться згідно з пактами 30-38 Наказу ВЦ Соборові..

П р и м і т к а. Великі Збори мають право знову розглянути її переді-
шити ті ж питання, які вже вирішено в Президії чи в Малій Раді, якщо
кохи про це є прохання до Великих Зборів.

22. Замісник митрополита, як обирається, так і звільня-
ється на Великих Зборах, згідно з пакт. 36-38 ВЦ Собору.

П р и м і т к а. Коли замісник митрополита залишає працю до Ве-
ликих Зборів, то тимчасово Мала Рада покладає виконання обов'язків
його на одного з єпископів.

23. Покровські Великі Збори обирають Президію ВПЦР-
в такому складі, який встановлять самі Великі Збори, а та-
кож і кандидатів.

П р и м і т к а. Митрополит вважається за почесного голову, а його за-
місник за почесного члена ВПЦР та її Президії.

24. Коли є потреба, Великі Збори можуть обирати з
своїх членів комісії для підготовки питань на вирішення Збо-
рів, згідно, з п.п. 22, 23, 26-35 наказу Всеукр. Церк. Соборові.

25. Голова, секретар, скарбник і всі члени Президії ВП-
ЦР повинні обиратись кожний окремо чи відкритим голосо-
ванням, чи закритим, коли того побажає не менш від 12
членів, абсолютною більшістю голосів.

26. На цих же Зборах, в порядку п.п. 29-32 цього нака-
зу, обирається Ревізійна Комісія в складі трьох членів і 2
кандидатів, при чому самі вони з себе вибирають голову й
секретаря, а також Церковний Суд, згідно з канонами.

П р и м і т к а. Великі Збори можуть обрати Ревізійну Комісію і на
час Зборів з своїх членів, яка повинна зробити доповідь про свою пра-
цю чиим же Зборам.

27. Великі Збори стверджують кошторис і фінансовий
звіт Президії ВПЦР, призначають утримання її та всім членам
ВЦПР, разом з усією Церквою дбають на місцях про його
здійснення.

28. Вищий Церковний Суд дає звіт про свою діяльність
і Збори чи стверджують його присуди, чи касують їх за про-
ханням засуджених чи за своїм сумлінням.

29. Протоколи засідань Великих Зборів складає й під-

писує Президія Зборів і розсилає їх в місячний термін по всіх Округових Церк. Радах для дальншого оголошення й виконання на місцях.

30. На Великих Зборах складаються й оголошуються терміни скликання Малої ВПЦР.

Малі Збори ВПЦР (Мала Рада)

1. Малі Збори ВПЦР відбуваються раз на місяць в наперед призначенні терміни, можуть бути зібрані й екстренно, обов'язково збираються й перед Великими Зборами.

2. До складу Малої Ради обирають осіб в кількості, яку ухвалюють Великі Збори.

3. Збори Малої Ради вважаються за дійсні, коли на них прибуде кворум Президії ВПЦР і членів не менше від загальної кількості Президії ВПЦР

П р и м і т к а. Кожний член ВПЦР, що перебуває на той час в Києві, має право бути й членом Малої Ради ВПЦР

4. Чергу дня Малих Зборів складає Президія ВПЦР і розсилає всім членам Малої Ради.

5. Зборами керує Президія ВПЦР згідно з порядком Великих Зборів.

П р и м і т к а. В разі бажання членів Малої Ради Президія може бути поповнена згідно з п. 11 наказу Великим Зборам.

6. Перш за все на Зборах Малої Ради зачитується протокол попередніх Зборів і з'ясовується, що з тих постанов уже виконане, а що ні, і з якої причини.

7. На Зборах Малої Ради повинен бути інформаційний звіт голови чи секретаря Президії про працю її, про всі виріщені нею питання, про події, що відбулися в житті Церкви, і т. ін., щоб усі члени Малої Ради були цілком у курсі справ щоденного життя нашої Церкви.

8. Мала Рада вирішає всі питання: 1) які передано на її вирішення Президією, і які вона визнає за можливі не пере-

носити на Великі Збори, 2) які потребують негайного вирішення, 3) які визнає за необхідне вирішити тимчасово, до Великих Зборів, 4) які потребують тільки прийняття з приводу їх розпоряджень і зауважень.

П р и м і т к а . В разі потреби Малої Ради ВПЦР дообирають членів Президії ВПЦР, Ревізійної Комісії й Вищого Церковного Суду та кандидатів до них.

9. Скарбник ВПЦР дає докладний звіт про фінансовий стан ВПЦР, про господарчі справи, майно і т. ін.

10. У своїй постанові з приводу цих інформацій Мала Рада висловлює свої побажання, констатує факти й робить зауваження.

11. Протоколи Зборів Малої Ради складаються, зачитуються, приводяться до виконання Президією ВПЦР, а остаточно затверджуються на наступних Зборах Малої Ради.

12. На Великих і Малих Зборах ВПЦР можуть бути присутніми й не члени Ради, оскільки дозволить помешкання, при умові додержання повного порядку, але згідно з бажанням більшості членів деякі засідання Зборів можуть оголошуватися закритими.

13. Для виконання ріжких завдань Мала Рада може утворювати тимчасові комісії.

14. Праця Малих Зборів провадиться згідно з наказом Великим Зборам ВПЦР.

15. Великі, Малі Збори і Президія ВПЦР, в порядку інструкторському та інформаційному, можуть надсиляти до округових, крайових і інших Церковних Рад своїх членів для огляду, інструкторства, зауважень відносно їх праці. Про свої вражіння ці члени повинні надсиляти до Президії ВПЦР свої доповіді.

Президія Всеукраїнської Церковної Ради

1. Президія ВПЦРади працює в складі, який оберуть Великі Збори Ради (Покрівські), але обов'язково в цьому складі повинні бути голова Президії ВПЦР і два його замісники, секретар і його замісник, скарбник і його замісник.

П р и м і т к а . Митрополиг є почесним головою Президії ВПЦР, а його замісник — почесним членом її.

2. Для більшої продуктивності праці Президія ВПЦР може поділятись на комісії: адміністраційну, господарчу, освітню, видавницу та інші й обов'язково виділяє з себе Передсоборну Комісію, — кожна комісія в складі не менш від 3-х осіб.

3. Президія ВПЦР працює щоденно в повному складі, або розподіляючи цю працю між загальними й комісійними засіданнями. З відома Президії ВПЦРади комісії можуть кооптувати до свого складу людей корисних, які в комісіях мають ухвальний голос, а на Зборах ВПЦР — дорадчий.

4. При Президії можуть засновуватись за її ініціативою або за її відомом і за її доглядом і різні церковні гуртки — наукові, освітні, благовісницькі, видавничі, книгарські і т. ін.

5. Президія ВПЦР 1) приймає й розглядає на своїх засіданнях усі папери й листування, що надходять до ВПЦР чи до окремих її членів, які мають загальне значіння, 2) заслухує на своїх засіданнях словесні інформації представників з різних місць і робить на них свої постанови, поради й допомогу, 3) приймає та обмірює всі внесення своїх комісій чи окремих своїх членів.

6. Президія ВПЦР виконує всі постанови Великих і Малих Зборів ВПЦР, вирішує й виконує справи чисто технічного порядку, як от: видачу й розсылку постанов, протоколів Вел. і Малих Зборів і видачу різних довідок, копій, переводить постанови В. і М. Зборів, стверджує постанови округових і крайових Соборів і відповідних Зборів Церковних Рад, провадить видавництво, господарчі справи, освітні та інші,

складає проекти інструкцій, наказів, справоздань, відчитів для доповіді Зборам, веде всю канцелярську працю ВПЦР за проектами, що вона їх виробила та які ствердили Вел. Збори Ради.

7. Всю канцелярську працю провадять по можливості члени Президії або запрошені до складу її комісій добровільні працівники, фахівці. Діловодство провадиться під керуванням секретаря ВПЦР і його заступника, рахівництво — під керуванням скарбника ВПЦР і його замісника.

8. Президія ВПЦР повинна бути завжди в курсі всіх справ життя й праці всіх церков і їх рад, а тому повинна мати певні відомості про все це від округових і країнових Церковних Рад, вести статистичні, фінансові й інші відомості про життя всієї УАПЦ, намічати її поступ та ідеологію.

9. Одне слово, Президія ВПЦР повинна бути **тим постійним джерелом**, до якого повинні входити, але з якого повинні й виходити та розливатися по всій УАПЦ води живого життя Її, повинна бути серцем в тілі УАПЦ, в яке повинна входити вся кров цього Христового тіла й тут, очистившись та набравши сили в апаратах Вел. і Мал. Зборів, повинна знов розходитись по всьому тілу під світлим керівництвом Голови, цебто Церк. Соборів, з'єднаних з Головою — Христом і Св. Духом.

10. Адміністраційна Комісія в складі Голови ВПЦР, секретаря й митрополита чи їх заступників розглядає й виконує справи самого дрібного технічного змісту, і все нею зроблене повинна докладати на першому пленарному засіданні Президії.

11. Господарча Комісія посвідчує всі прибуткові й видаткові документи й прийняття та видачу всякого майна ВПЦР.

12. Видавнича Комісія перекладає, переглядає й видає книги й часописи від імені ВПЦР, для чого має в себе окремий фінансовий відділ.

13. Передсоборна Комісія працює згідно з п.п 4, 5, 6 наказу Всеукр. Церк. Собору.

14. Всі постанови Комісій входять в життя лише після ствердження їх на пленарних засіданнях Президії ВПЦР.

15. Митрополит і його замісник працюють в Президії як її звичайні члени, беруть участь у засіданнях Президії та в Комісіях.

16. Митрополит, а в разі його відсутності, його замісник, переймають головування в Президії, коли цього вимагає справа, за вирішенням більшості членів Президії.

П р и м і т к а 1. В разі відсутності голови і обох замісників його, головування передається, за радою Президії, одному з членів її.

П р и м і т к а 2. Справи з вирадкою осіб на апостольську працю, зняття благословенства з церковних шлюбів, заборона в службі Божій за постановою Церкви її працівникам, чи виключення їх із складу Ії, а також справи богослужбові, встановлення свят і т. ін. вирішуються в присутності митрополита чи його замісника й вони підписують оповіщення про це, як і все листування прикладного значення.

17. В разі відсутності митрополита, його працю в Президії виконує його замісник.

П р и м і т к а. Про свої подорожі вони даютьзвіт Президії або Малій Раді по можливості містовоно, згідно з 30-32 пакт. наказу ВЦСобору.

18. Коли митрополит, згідно з своїм служінням, відбуває для огляду й релігійного піднесення епархії чи окремих парафій, робить це з відома Президії ВПЦР і за її згодою, з її доручення може бути й представником ВПЦРади на Соборах і інструктором в Церковних Радах.

П р и м і т к а 1. В крайньому разі митрополит може відбити й без згоди Президії ВПЦРади, але мусить докласти про це Вел. та Мал. Зборам або й ВЦ Собору.

П р и м і т к а 2. З доручення ВПЦР, за згодою митрополита, може відвідувати парафії й Церковні Ради УАПЦ його замісник.

19. Голова ВПЦР одержує всі папери і, зробивши помітку про одержання, передає їх до реєстрації.

П р и м і т к а З доручення голови може приймати папери й секретар, який зараз їх і реєструє.

20. Голова ВПЦР одержує всі гроші, що надходять до ВПЦР і, записавши до своєї контрольної книги, віддає зараз скарбниківі за його розпискою.

21. Голова ВПЦР керує засіданнями Президії Ради, має загальний догляд за діловодством і рахівництвом її, стежить за своєчасним і ретельним виконанням постанов ВПЦР, за загальним напрямком її праці, складає з секретарем чергу дня засідань Президії Великих і Малих Зборів для передачі на розгляд Президії.

П р и м і т к а . В чергу дня засідань Президії питання повинні вноситись пропозиційно, в черві надходження. Коли питання ставиться позачергово, повинні бути в'ясовані підстави для цього.

22. Коли на засіданні голова виступає як промовець або сторона, він передає головування замісникові.

23. Голова ВПЦР нарівні з усіма членами за обранням Президії, бере участь в праці комісій, може бути виряджений Президією чи Мал. Радою, як представник на Собори, чи для огляду праці Церковних Рад чи в інших справах.

П р и м і т к а . Без обрання Президії, без доручення її ні голова ВПЦР, ні інший член не може виступати як представник ВПЦРади.

24. Голова складає, проглядає або редактує все листування від Президії ВПЦР, пильнує за ретельним виконанням постанов, і всі папери підписує.

25. Секретар ВПЦР керує всім діловодством в канцелярії Ради і має догляд за всіма справами й службовцями. Без секретаря ВПЦР з канцелярії Ради, чи з її архіву не може бути нікому виданий ніякий папір, а також і службовці канцелярії можуть приймати доручення тільки з відома і за згодою секретаря.

26. Скарбник ВПЦР веде книгу прибутків і видатків, керує рахівництвом і всім господарством: книжковою коморою й постачанням книжок і інших богослужбових речей, приладдям до канцелярії, меблями і т. ін. і двічі на місяць дає листовний відчит Президії про прибутки, видатки, готівку коштів і майно.

П р и м і т к а. Всі кошти, що одержуються на ім'я ВПЦР, голова й інші члени Ради негайно повинні передавати скарбниківі для запису, з документами, по яких одержало гроши.

27. Кожна стаття прибутків і видатків повинна бути виправдана постанововою Президії і провадитись згідно з кошторисом.

28. Замісники голови, секретаря й скарбника виконують їх обов'язки в разі їх відсутності, допомагають їм в діловодстві, рахівництві, господарстві і т. ін.

П р и м і т к а. 1. Окремий діловод і рахівник запрохуються тільки, коли є в цьому потреба.

П р и м і т к а. 2. Ні голова і ніхто з членів Президії не повинні розсылати паперів особисто від себе, без доручення Президії за підписом своєї посади в Президії.

29. Всі члени доглядають за працею в Раді, допомагають секретареві й скарбникові, в чому їм буде потреба, приймають тих, що звертаються до Ради, дають їм пораду, інформації і т. ін.

30. Засідання Президії провадяться в певні дні тижня і справи вирішаються на них в спосіб служіння Церкви, а не наказів їй, тому Президія своїми постановами повинна: 1) не пригноблювати волю Церкви, допомагати їй якнайкраще виявити свою волю, 2) зважати на керівничі органи Церкви, обрані самою Церквою, та допомагати утворенню тих органів, 3) в разі одержання скарги чи доносів надсилали їх до керівничих органів відповідної Церкви й без порозуміння з ними не вирішувати справи.

31. Коли з скаргами являються персонально сторони або одна з них, треба Президії, Великим і Малим Зборам ВПЦР дотримуватись того порядку, що після пояснень від них прохати їх вийти і справу про них вирішати в їх відсутності, коли ця справа вирішується певною постанововою, а не тільки братерською порадою чи зауваженням.

32. Президія ВПЦР, розглядаючи всі питання й листування, що надходять до Ради, сама по своєму сумлінню ви-

рішає, які з них вона може остаточно вирішити, а які повинна внести на вирішення Малих Зборів.

33. Всі справи в Президії вирішуються за більшістю голосів. Кожний член Президії має право, в разі незгоди з постановою Президії, подати листовно свою окрему думку, яку зачитують в Президії та докладають за бажанням подавців Малій Раді.

34 Мала Рада може змінити постанови Президії, а Президія може апелювати до Великих Зборів.

35. Президія ВПЦР, як інституція, що її обрано для служжіння в Церкві, не може ні до кого звертатись з наказами, а тільки з проханням, пропозиціями, повідомленням.

П р и м і т к а. Всі папери від Президії підписують: почесний голова чи його замісник, голова ВПЦР чи його замісник і секретар чи його замісник.

36. Крім комісій, при ВПЦР в прозумінні з нею можуть відбуватися наради єпископів, священиків та інших працівників Церкви в порядку приватного порозуміння, для контакту в праці, самосвідомості чи підготовання питань для керівничих органів.

37. Все листування, яке надходить до ВПЦР, приймає голова або секретар (в разі відсутності може прийняти присутній член Президії), і не роблячи на ньому ніякого напису, негайно передають його секретареві чи його замісникові для реєстрації й занесення в чергу дня й тільки коли воно заслухається в Президії, на ньому голова ВПЦР пише постанову Президії, яка записується до протоколу.

38. Справу, що вимагає багато часу для її розгляду, чи обміркування, чи обґрутування різними довідками, Президія передає на висновок окремому членові чи комісії, зазначаючи певний термін, коли справа з висновками повинна бути повернена до розгляду Президії.

39. Допомагаючи всім Соборам і Радам якнайкраще провадити свою церковну працю, ВПЦР має право тільки ви-

магати їй від усіх Рад і Соборів, щоб вони їй допомагали і морально і матеріально, як найкраще провадити свою працю об'єднання всієї УАПЦ одним духом церковного життя і своєчасного задоволення всіх її потреб.

40. Президія ВПЦР веде всі необхідні книги, як от: 1) з діловодства: вхідних і вихідних паперів, протоколи, 2) з господарства: квиткову й інші допоміжні, а також в повному порядку тримає документи й архів ВПЦР.

41. В складі Президії чи окремо при ВПЦР мусить бути правопорядник і відпоручник для зносин з урядом.

П р и м і т к а. В разі вибуття члена Президії з її складу, його місце межанічно займає старший по черзі кандидат. В разі довгої хворості члена Президії, більше місяця, його обов'язки як члена ВПЦР виконує до його одужання кандидат. Коли ж захворіє чи вийде зі складу ВПЦР секретар або скарбник і з членів Президії не знайдеться здатного до виконання цих обов'язків, Президія ВПЦР до найближчих Великих чи Малих Зборів запрошує на це служіння технічних виконавців.

Округова Церковна Рада

1. Округова Церковна Рада є представництво від парафіяльних об'єднань Округової Церкви для постійного порядкування життям цієї Церкви, задоволення всіх її вимог і постійної доломоги всім парафіям і парафіяльним Радам округів в їх праці і для об'єднання і координації цієї праці.

2. Округова Церковна Рада є виконавчий орган Округового Церковного Собру, — тому найважливішою працею ОЦР є виконання постанов Округових і вищих Українських Соборів і підготовча праця до цих Соборів.

3. Всі питання, які не вимагають соборного вирішення, всі питання щоденного життя Церкви, все технічне обслуговування Окружної Церкви в усіх галузях її життя, а також розпорядження вищих керівницьких органів виконується в Округовій Церкви Раді її Великими і Малими Зборами й Президією.

4. До складу Великих Зборів входять: 1) округовий епископ, 2) Пленум Окружної Церкви Ради, 3) благовісники район-

нові й представник ВПЦР, 4.) представники від районових церковних об'єднань з розрахунком по 1 представнику від парафії, яких обирають Районові Церковні Собори згідно з п.п. 3, 4, 5 наказу Великим Зборам ВПЦР, 5.) з представників парафій округового міста в кількості по 1 з духовництва і по 2 з мирян, що обираються на Загальних Парафіяльних Зборах згідно з тими ж пактами.

5. Великі Збори Окр. ЦР збираються не менше, як 2 рази на рік і обов'язково перед Великими Зборами ВПЦР і працюють згідно з наказом Великим Зборам ВПЦР.

6. Малі Збори збираються щомісяця в складі Президії, благовісників і по 1 представникові від кожного району й членів округового міста.

7. Президія — в складі голови, замісника, скарбника й секретаря.

8. Праця Окр. ЦРади провадиться згідно з наказом Великим і Малим Зборам і Президії ВПЦР.

9. Округовий єпископ є почесний голова Великих і Малих Зборів і Президії Окр. ЦР.

10. Округова Церковна Рада найбільшу увагу повинна звертати на підготовання членів причету для парафій своєї округи, — тому повинна обрати окрему комісію, як для іспитів тих, що бажають одержати посвяту в духовний сан, так і для підготовання їх, чи то в шкільній спосіб, чи то в спосіб вільного навчання, церковної практики. Також повинна дбати про підготовання дяків та диригентів.

П р и м і т к а. На підготовування членів причету повинна найбільшу увагу звертати й округовий єпископ.

11. Округова Церковна Рада повинна дбати про самоосвіту духовництва, утворюючи курси для нього, реферати, бесіди і т. ін. Округова Церковна Рада повинна стежити за життям і працею духовництва в окрузі, за діяльністю братств, пастирських і інших корисних для Церкви гуртків і їм допомагати.

12. Округова Церковна Рада повинна дбати про задоволення своєї округи богослужбовими книжками, а також про утворення книгарні для вжитку в Округовій Церкві й про набуття богослужбових речей, перебуваючи в цих справах в контакті з ВПЦР.

13. Округова Церковна Рада повинна дбати про сталу й повну організацію фінансового й господарчого стану, як у себе, в Окр. Раді, так і в Районових Церковних Радах і своєчасно надсилати належні внески на загальні справи й виконувати ретельно всі завдання й розпорядження ВПЦР.

14. Окр. Церк. Рада стежить, щоб члени причету не займали парафій і не покидали їх самовільно, без братерського порозуміння з Окр. Ц. Радою, але й вона не повинна ні призначати, ні звільняти членів причету без порозуміння з відповідними Районовими й Парафіяльними Церковн. Радами.

15. Окр. Церк. Рада не повинна приймати в свою округу членів причету з інших округ, що не мають звідти звільнення й певної рекомендації, а мусить перше увійти в зносини з Окр. Радою в місті первого їх служіння, коли вони не мають цього при собі, так само, як і звільнюючи їх від служіння в окрузі, повинна давати їм правдиві листовні довідки про причини їх звільнення.

16. Протоколи й довідки Великих і Малих Зборів підписує та виконує Президія Окр. Церк. Ради, яка обирається в кількості, що ухвалюють Великі Збори Окр. Ради, але не менше, як п'яти осіб: почесного голови Президії (епископа), голови, його замісника, секретаря й скарбника, яка обирається на 1 рік, згідно з п. 28-33 наказу ВПЦР.

17. Президія Окр. Церк. Ради утворює засідання не менше одного разу на тиждень, а працю повинна провадити щоденно в певні години.

18. Президія Окр. Церков. Ради переводить в життя постанови Окр. Церк. Собору і Пленуму Окр. Церк. Ради і вищих керівничих органів УАПЦ, приймає й розглядає все ли-

стування, як до Окр. Церк. Ради, так і до Окр. Церк. Собору і, взагалі, провадить керівництво Церквою в окрузі на підставі канонів УАПЦ і наказів Радам в порядку, що зазначено в наказі ВПЦР.

19. Працю Президії поділяють між собою члени її, але можуть запрохувати в допомогу собі й добровільних працівників з членів Окр. Церк. Ради або парафіян.

20. При Президії Окр. Церк. Ради працюють і різні комісії, як з членів Президії, так і з кооптованих осіб, як от: іспитова, підготовча для членів причету, господарча та інші, а також наради працівників Церкви.

21. Президія Окр. Церк. Ради повинна бути досить свідома, як у всіх канонах УАПЦ, так і в усіх законах влади щодо Церкви й мати з своїх членів особу, яка зносилася б з владою, а також тримати постійний зв'язок з Крайов. Церк. Радою, ВПЦРадою; щоб бути в курсі справ життя УАПЦ і своєчасно освідомляти Районові Церк. Ради.

22. Президія Окр. Церк. Ради повинна вести всі канцелярські й рахівничі книги за одноманітними зразками, що їх виробила ВПЦРада.

23. Окр. Церк. Рада повинна дбати про релігійну освіту людности як з своїх міркувань, переводячи її до життя, так і виконуючи постанови вищих керівних органів.

24. Коли округу поділено на повіти, церковний повіт приймає на себе всі права Церковної Округи.

Крайова Церковна Округа

1. Завдання Крайової Церковної Ради — бути об'єднувачем чинником усіх Окр. Церк. Рад краю, допомагати Окр. Церк. Радам в їх діяльності, утворювати спільними силами краю такі справи, які не по силі для округи, напр., школа для підготовлення членів причету, видавництво, постачання богослужбових речей, подавати Окр. Церк. Радам належні інформації, вказівки й поради, робити підготовчу працю до Кра-

йового Церк. Собору, ВЦ Собору ї стежити за виконанням їх постанов.

2. Окр. Церк. Рада провадить цю працю незалежно, стверджень постанов своїх з боку Крайової Церк. Ради не потребує, але Крайова Церк. Рада повинна бути поінформована відносно діяльності Окр. Церк. Ради, і коли довідається про якісь нелади в діяльності Окр. Церк. Ради, повинна вважати за обов'язок свого служіння краєві, з відома ВПЦР, допомогти налагодженню справи.

П р и м і т к а . Крайова Рада приймає на себе функції Окр. Церков. Ради і бере під своє безпосереднє керівництво ті церковні округи, де Окр. Церков. Ради немає, але їй дбає про те, аби найскоріше організувати там Окр. Ради.

3. Бажано, щоб не тільки на Округових Церковних Соборах, а й на Великих Зборах Окр. Церк. Ради були представники Крайов. Церк. Ради, хоч би з місцевих членів і цим представництвом Крайов. Церк. Рада брала б участь в діяльності всіх Окр. Церк. Рад і була б в курсі справ їх діяльності.

4. Пленум Крайов. Церк. Ради (Малі Збори Кр. ЦР) являє собою Пленум Окр. ЦР крайової округи, а президією Крайов. ЦР є Президія Окр. ЦР крайового міста.

5. Великі Збори Кр. ЦР складаються з: 1) Пленуму Окр. ЦР крайової округи, 2) окружових єпископів краю і 3) представників від парафій краю, обраних на Великих Округових Зборах Рад, по 1 з духовництва і по 2 з мирян, згідно з п.п 3, 4 і 5 наказу Великим Зборам ВПЦР. За почесного голову цих Зборів вважається окружовий єпископ крайового міста, який вважається також за архиєпископа краю. Президією — Президія Окр. Церк. Ради крайового міста, яка може бути поповнена представниками з міст, згідно з п. 15 наказу Великим Зборам ВПЦРади.

6. Великі Збори Кр. Ц. Ради відбуваються двічі на рік, перед Великими Зборами ВПЦР, і провадяться згідно з наказом Великим Зборам ВПЦР, так само і Малі Збори (коли в них буде потреба), склад яких визначають Великі Збори Крайової Церковної Ради.

7. Округові Церковні Ради повинні взагалі надсилати до Кр. ЦР копії своїх постанов і про ті питання, які на їх дум-

ку повинні бути порушені й вирішенні Крайовою Церковною Радою чи Крайовим Церковним Собором.

8. Фінансову допомогу Кр. Церк. Раді, а також взагалі фінансову справу краю вирішують Великі Збори Кр. Ц. Ради.

Районова Церковна Рада

1. Районова Церковна Рада є постійне представництво районового об'єднання парафій для постійного порядкування життям Районової Церкви, задоволення всіх її вимог і допомоги всім парафіям району й Парafіяльним Радам.

2. Районова Церковна Рада є постійний виконавчий орган РЦ Собору й вищих керівних органів УАПЦ і підготовчий до Соборів.

3. Всі питання про задоволення щодених потреб цього життя, про виконання канонів і постанов Соборів та вищих церковних рад виконує РЦРада на своїй Президії, Пленумі й Соборі.

4. Президія РЦРади повинна складатись не менше як із трьох осіб: голови, його замісника й секретаря. Коли ж є потреба, то обирається ще окремо скарбник. Пленум РЦРади складається, крім Президії, по одному представникові з кожної парафії, що їх обирається на 3 роки, згідно з п. 4 і 5 наказу Великим Зборам ВПЦРади.

П р и м і т к а. За членів Пленуму РЦРади вважаються також усі настоятелі парафій та голови Пар. Церковних Рад.

5. Благовісник районовий вважається за почесного голову Пленуму й Президії і обирається РЦ Собором.

6. Президія РЦРади працює щоденно, а засідання має не менше, як раз на тиждень, Пленум же не менше, як раз на місяць. Про місце, де перебуває РЦРада, повинні бути освідомлені, як парафії, так і Окр. ЦР.

7. Районова Церковна Рада свої постанови переводить в життя, не потребуючи стверджені вищих керівничих орга-

нів, крім свого Пленуму і Окр. Церк. Ради, тільки повинна додержуватися канонів і постанов вищих органів УАПЦ і тримати безпосередній і постійний зв'язок з Окр. ЦРадою, яка координує й направляє працю Район. Церк. Рад округи.

8. В підготування членів причету й визнання їх гідності РЦРада має право засновувати відповідні комісії. Коли ж їх немає, то для іспитів повинна надсилати своїх кандидатів до Округової Церковної Ради.

9. Окр. Церк. Рада може виряджати в парафії членів причету і звільнити чи переводити їх на інше місце тільки в порозумінні з РЦР, в свою чергу Район. Церк. Рада всі вирядження, звільнення й переводи повинна робити в межах свого району з відома Окр. Церк. Ради, керуючись п. 11 наказу Окр. Церковні Раді.

10. При Районовій Церковній Раді може бути утворено окремі церковні гуртки для самоосвіти, благовісництва і т. ін.

11. Районова Церковна Рада повинна дбати про релігійну освіту людности.

12. В своїй праці Районова Церковна Рада повинна керуватися взагалі наказами вищих Церковних Рад.

Парафіяльна Церковна Рада

1. Парафіяльна Церковна Рада є виконавчий орган Пар. Церк. Собору й вищих Церковних Соборів і Рад, і є постійним представництвом і органом керування своєї парафії.

2. Парафіяльну Церковну Раду обирає Парафіяльний Церковний Собор, згідно з пактами 8 і 10.

3. Настоятель парафії є почесним головою Параф. Церк. Ради і першим її порадником, а диякон — членом Параф. Церк. Ради.

П р и м і т к а. Членам причету не слід відмовлятися від внесення обов'язків писаря чи рахівника Параф. Церк. Ради.

4. Парафіяльна Церковна Рада в певні терміни повинна складати господарчий звіт парафії за минулій рік і кошторис на майбутній рік.

5. Парафіяльна Церковна Рада повинна вести всі відчітні книги парафіяльного життя, згідно з наказами та розпорядженнями вищих керівних органів.

6. В певні терміни Парафіяльна Рада повинна вносити відповідні внески на вищі керівничі органи й подавати їм справоздання про свою працю.

В останньому Парафіяльна Рада мусить діяти зігдно з „Правилами діяння Параф. Рад і священиків”, що будуть додані нижче.

ПІСЛЯМОВА

Услід за „Діяннями Всеукраїнського Православного Церковного Собору в м. Києві 14-30 жовтня н. с. 1921 р.” (I. „Канони УАПЦ”, 2. „Ухвали Собору в окремих питаннях життя Української Церкви”), що їх було перевидано в 1946 році у Франкфурті/Майн, Німеччина, з першовидання Всеукраїнської Православної Церковної Ради в Києві 1921 р., — другим основоположним документом щодо устрою всенародньо-соборноправної Української Автокефальної Православної Церкви, відродженої в Києві р. Б. 1921-го, є, безсумнівно, — „Накази Церковним Соборам і Радам УАПЦ”, що їх проект склав митр. Василь Липківський і затвердив 2-й Всеукраїнський Православний Церковний Собор у 1927 році в Києві.

Ці „Накази Церковним Соборам і Радам УАПЦ” були вперше опубліковані Всеукраїнською Православною Церковною Радою (Київ) в органі УАПЦ — „Церковні Вісті”, ч. 2-3, червень-липень 1927 р. На оригінальному примірнику ч. 2-

З-го „Українських Вістей” (що зберігся в архіві архиєпископа УАПЦ Соборноправної Євгена Бачинського, Швайцарія, і що з нього передруковується оце видання, — за що приноситься щиру подяку арх. Є. Бачинському) є друкарська помітка: „Упрліт № 1433 — 28. У. 27 р. Зам. № 859 — Тираж 2500 — Харків, Друкарня „Інвалід-Друкар”, з якої можна бачити точніше час і місце друкування вперше цього важливого документа.

Хоч в „Оглаві” (див. ст. 8) проекту „Наказів” перечислено 13 точок окремих документів, але в ч. 2-3 „Церковних Вістей” вміщено тільки: „Передмову до Наказів”, „Проект церковно-адміністраційного поділу УАПЦ”, „Наказ Церковним Соборам УАПЦ” і „Наказ Церковним Радам УАПЦ”. Матеріалів щодо служіння єпископського, пресвітерського, дияконського, про взаємовідносини духовного й церковно-адміністраційного керівництва в УАПЦ та інші, принаймні в нашому примірнику, н е м а, хоч цей примірник не виглядає дефектним. Мабуть, інші документи передбачалось видати в наступному числі „Церковних Вістей”, — але нам невідомо, чи було їх так само видано. В разі відшукання решти цих важливих документів, нашим завданням буде видати також і їх.

Оригінальний примірник ч. 2-3 „Церковних Вістей”, розміром 26 на 17 сантиметрів, друковано на дешевому білому папері, пожовклому тепер від часу. Займають ці документи, що ось тут перевидано, ст.-ст. 17-52 цього ч. 2-3-го. Інших текстів у нашому примірнику ч. 2-3-го „Церковних Вістей” н е м а: значить, це була окрема відбитка „Наказів”, що як проект мала бути поширена для обговорення його всіма складовими частинами УАПЦ перед 2-м Собором УАПЦ. Незалежно від того, які було внесено доповнення й поправки до цього проекту на 2-му Соборі (що про них у нас нема відомостей зараз), навіть цей проект, складений митр. Василем Липківським і вже ухвалений ВПЦР (бо він був опублікований від імені ВПЦР), є найважливішим джерелом для пізнання всенародньо-соборноправного устрою УАПЦ Київ-

ської. Тому збереження його в спосіб передруку є надзвичайно важливою справою для інформації наших сучасників і для передачі традиції УАПЦ Київської нашим нащадкам.

Перевидано тут згадані документи текстуально повністю й без жодних змін, тобто так, як їх було надруковано в ч. 2-3-му „Церковних Вістей”. Довелось тільки достосуватися місцями до сучасного літературного українського правопису (напр., вживати не „мітрополіт”, як є в оригіналі, а „ми-трополіт”, як пишеться тепер, тощо), та виправляти очевидні друкарські помилки: пропуски чи перекручення літер, що здавалось для видавців конче потрібним для досконалості цього видання.

Редакційна Комісія Українського Православного Братства ім. митр. Василя Липківського надіється в такий спосіб виконати свій обов'язок як тільки можливо найкраще.

Редакційна Комісія Укр. Прав. Братства
ім. митр. В. Липківського

Сполучені Штати Америки
1960-й рік

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК:

На титульній стор. (5) в деяких примірниках помилково першим рядком після слова Накази поставлено другий, а другим перший, а має бути так, як на обкладинці.

На стор. 8 (Оглав) рядок 9 знизу має бути: а) Округових Рад і єпископів.

На стор. 32, 8 рядок зг. має бути дев'ятим, а 9. восьмим.

На стор. 37, перед 6 рядком знизу має бути цифра 14.

9.28

ЦЕРКОВНІ ВІСТІ

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ
ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

ЗМІСТ:

1. Від Всеукр. Прав. Церк. Ради.
2. Передмова до наказів Церк. Соборам і Радам.
3. Проект церк.-адм. поділу У.А.П.Ц.
4. Наказ Церк. Соборам У.А.П.Ц.
5. Наказ Церк. Радам У.А.П.Ц.

Ч. 2-3
—
Р. Б. 1927

ВИДАННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ
ЦЕРКОВНОЇ РАДИ.

